

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

گزارش نهایی طرح پژوهشی

مرکز مصلطه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری

عنوان:

آسیب شناسی ساختار «بحث و نتیجه‌گیری» در مقالات مجلات گروه روان‌شناسی
رتبه دار در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بر پایه‌ی الگوی گلاسن دیل (۲۰۱۰)

مجری:

دکتر محمدهادی فلاحی

عضو هیأت علمی گروه زبان‌شناسی رایانه‌ای

آغاز طرح: ۱۳۹۴/۱۰/۲۷   پایان طرح: ۱۳۹۵/۱۰/۲۷

فهرست مطالب:

صفحه	عنوان
۱.....	چکیده
۲.....	فصل اول: کلیات
۳.....	۱-۱ مقدمه
۳.....	۱-۲ بیان مساله
۴.....	۱-۳ اهمیت پژوهش
۵.....	۱-۴ اهداف پژوهش
۵.....	۱-۴-۱ اهداف نظری
۵.....	۱-۴-۲ اهداف کاربردی
۵.....	۱-۵ پرسش‌های پژوهش
۵.....	۱-۶ چارچوب کلی پژوهش
۶.....	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش
۷.....	۲-۱ مقدمه
۷.....	۲-۲ مقاله و انواع آن
۹.....	۲-۳ پژوهش‌های داخلی و خارجی مرتبط
۹.....	۲-۳-۱ پژوهش‌های داخلی
۹.....	۲-۳-۲ پژوهش‌های خارجی
۱۱.....	فصل سوم: روش تحقیق
۱۲.....	۳-۱ مقدمه
۱۲.....	۳-۲ جامعه‌ی آماری پژوهش
۱۲.....	۳-۳ روش پژوهش و چارچوب نظری آن
۱۵.....	۳-۴ نمونه‌ی پژوهش
۱۶.....	۳-۵ روش تحلیل داده‌ها
۱۷.....	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۸.....	۱-۴ مقدمه
۱۸.....	۲-۴ ویژگی‌های توصیفی مجله‌ها
۲۰.....	۳-۴ بررسی کاربرد معیارهای ده گانه در مجلات
۲۰.....	۱-۳-۴ بررسی میزان کاربرد معیار مرور مقدمه
۲۱.....	۲-۳-۴ بررسی میزان کاربرد معیار مرور روش تحقیق
۲۲.....	۳-۳-۴ بررسی میزان کاربرد معیار مرور نتایج به دست آمده
۲۳.....	۴-۳-۴ بررسی میزان کاربرد معیار نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه

۵-۳-۴	بررسی میزان کاربرد معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا
۲۴	نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است.....
۶-۳-۴	بررسی میزان کاربرد معیار تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش.....
۲۵	.....
۷-۳-۴	بررسی میزان کاربرد معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است.....
۲۶	.....
۸-۳-۴	بررسی میزان کاربرد معیار بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند.....
۲۷	.....
۹-۳-۴	بررسی میزان کاربرد معیار توصیف محدودیت‌های پژوهش.....
۲۸	.....
۱۰-۳-۴	بررسی میزان کاربرد معیار پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی.....
۲۹	.....
۴-۴	بررسی وضعیت هر مجله از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسن دیل.....
۳۰	.....
۴-۴-۱	بررسی مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی.....
۳۰	.....
۴-۴-۲	بررسی مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره.....
۳۱	.....
۳-۴-۴	بررسی مجله‌ی تازه‌های علوم شناختی.....
۳۲	.....
۴-۴-۴	بررسی مجله‌ی خانواده پژوهی.....
۳۴	.....
۴-۴-۵	بررسی مجله‌ی روان‌شناسی. انجمن ایرانی روان‌شناسی.....
۳۵	.....
۴-۴-۶	بررسی مجله‌ی روان‌شناسی و دین.....
۳۶	.....
۷-۴-۴	بررسی مجله‌ی روان‌شناسی تحولی.....
۳۷	.....
۸-۴-۴	بررسی مجله‌ی مشاوره و روان‌درمانی خانواده.....
۳۸	.....
۹-۴-۴	بررسی مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی.....
۳۹	.....
۴-۵	جمع بندی موارد رعایت معیارها در مجلات.....
۴۰	.....
۶-۴	خلاصه‌ی الگو در چهار بخش.....
۴۱	.....
۴۳	فصل پنجم: جمع بندی و نتیجه گیری.....
۴۴	.....
۵-۱	مقدمه.....
۴۴	.....
۵-۲	مروری بر روند انجام پژوهش.....
۴۴	.....
۵-۳	بحث و بررسی و پاسخ به پرسش‌ها.....
۴۵	.....
۵-۴	محدودیت‌های پژوهش.....
۵۰	.....
۵-۵	پیشنهادها.....
۵۱	.....
۵۲	منابع و مأخذ.....
۵۲	.....
۵۲	منابع فارسی:.....
۵۳	.....
۵۳	منابع انگلیسی:.....
۵۴	.....
۵۴	پیوست.....

فهرست جدول‌ها:

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱ ویژگی‌های توصیفی مجلات مورد مطالعه از نظر دارا بودن معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ... ۱۹	۱۹
جدول ۴-۲ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار مرور مقدمه ۲۰	۲۰
جدول ۴-۳ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار مرور روش تحقیق ۲۱	۲۱
جدول ۴-۴ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار مرور نتایج به دست آمده ۲۲	۲۲
جدول ۴-۵ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه ۲۳	۲۳
جدول ۴-۶ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاص ۲۴	۲۴
جدول ۴-۷ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش ۲۵	۲۵
جدول ۴-۸ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است ۲۶	۲۶
جدول ۴-۹ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند ۲۷	۲۷
جدول ۴-۱۰ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار توصیف محدودیت‌های پژوهش ۲۸	۲۸
جدول ۴-۱۲ رتبه بندی مجله‌ی پژوهش‌های روانشناختی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۰	۳۰
جدول ۴-۱۳ رتبه بندی مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۱	۳۱
جدول ۴-۱۴ رتبه بندی مجله‌ی تازه‌های علوم شناختی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۲	۳۲
جدول ۴-۱۵ رتبه بندی مجله‌ی روان‌شناسی معاصر از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۳	۳۳
جدول ۴-۱۶ رتبه بندی مجله‌ی خانواده پژوهی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۴	۳۴
جدول ۴-۱۷ رتبه بندی مجله‌ی روان‌شناسی. انجمن ایرانی روان‌شناسی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۵	۳۵
جدول ۴-۱۸ رتبه بندی مجله‌ی روان‌شناسی و دین از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۶	۳۶
جدول ۴-۱۹ رتبه بندی مجله‌ی روان‌شناسی تحولی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۷	۳۷
جدول ۴-۲۰ رتبه بندی مجله‌ی مشاوره و روان‌درمانی خانواده از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۸	۳۸
جدول ۴-۲۱ رتبه بندی مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل ۳۹	۳۹
جدول ۴-۲۲ جدول کلی تعداد شماره‌های رعایت کننده مجله‌ها در هر یک از معیارها ۴۰	۴۰
جدول ۴-۲۳ تعداد شماره‌های رعایت کننده معیارهای چهار گانه در مجله‌های مختلف ۴۱	۴۱

چکیده

مقاله از جمله مهم‌ترین ابزارهای انتشار دانش در دنیای امروزی است. سال‌هاست که اندیشمندان و دانشمندان یافته‌های علمی خود را از طریق نوشتن مقاله به جامعه‌ی علمی عرضه می‌کنند. بدیهی است نوشتن مقاله و تدوین آن اصول و قواعدی را می‌طلبد که نویسنده باید به آنها پایبند باشد. بحث و نتیجه‌گیری آخرین بخش هر پژوهش علمی است. البته عنوان فصل پایانی در مقاله‌های همه‌ی مجلات یکسان نیست، برخی با عنوان بحث، برخی با عنوان بحث و نتیجه‌گیری و برخی با عنوان نتایج پایان می‌یابند. در پژوهش حاضر با بهره‌گیری از الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) به بررسی ۱۲۰ مقاله از ۳۰ شماره‌ی ۱۰ مجله‌ی حوزه‌ی روان‌شناسی و مشاوره پرداخته می‌شود. این مجلات بالاترین ضریب تاثیر را در سال ۱۳۹۲ در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در بین مجلات این حوزه به خود اختصاص داده‌اند. این مجلات عبارتند از روان‌شناسی و دین، خانواده پژوهی، روان‌شناسی معاصر، روان‌شناسی - انجمن ایرانی روان‌شناسی، روان‌شناسی تحولی - روان‌شناسان ایرانی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، مطالعات روان‌شناختی، تازه‌های علوم شناختی، پژوهش‌های مشاوره و پژوهش‌های روان‌شناختی. نمونه‌های مورد بررسی ۴ مقاله از هر یک از ۳ شماره‌ی آخر منتشر شده در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ می‌باشد. الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) برای بخش بحث و نتیجه‌گیری مقالات، ۱۰ معیار پیشنهاد می‌دهد. این معیارها عبارتند از: مرور مقدمه، مرور روش تحقیق، مرور نتایج به دست آمده، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، تمرکز بر روی نتایج و دستاوردهای پژوهش، اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است، بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند، توصیف محدودیت‌های پژوهش به گونه‌ای که این توصیف، به پژوهش‌های آینده مسیر را نشان دهد و پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی. بخش بحث و نتیجه‌گیری کلیه‌ی مقالات بر اساس معیار ذکر شده مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج زیر به دست آمد: مجلات مورد بررسی در پنج معیار نخست وضعیت یکسانی دارند و همگی به یک نسبت به این معیارها مقید بوده‌اند ولی در پنج معیار دوم میزان پایبندی مجلات متفاوت است. درباره‌ی میزان اهمیت و کاربرد هر یک از این معیارها هم نتایج زیر به دست آمد: معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، در همه‌ی مقالات رعایت شده است و معیار نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، در رتبه دوم اهمیت قرار دارد. معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است، کم‌ترین میزان کاربرد در بین مقالات را به خود اختصاص داده است.

واژه‌های کلیدی: مقاله‌ی علمی، بحث و نتیجه‌گیری، الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰)

فصل اول

کلیات

۱-۱ مقدمه

در دنیای امروز که رشد علم شتابی خیره کننده به خود گرفته است، به موازات این رشد، شیوه‌های مختلف گسترش علوم نیز روز به روز متنوع‌تر و همگانی‌تر می‌شود به گونه‌ای که با گسترش فضای مجازی در اقصی نقاط دنیا دسترسی عموم مردم به منابع علمی و اطلاعاتی روز به روز آسان‌تر می‌شود. به موازات گسترده‌گی و سهل الوصول بودن منابع گوناگون علمی، شیوه‌ها و ابزارهای نشر آن مشمول قواعد و محدودیت‌هایی است که هر پژوهشگری موظف به رعایت این قواعد و اصول است. از جمله مهم‌ترین ابزارهای انتشار دانش در دنیای امروزی، مقاله است. سال‌هاست که اندیشمندان و دانشمندان یافته‌های علمی خود را از طریق نوشتن مقاله به جامعه علمی عرضه می‌کنند. بدیهی است نوشتن مقاله و تدوین آن اصول و قواعدی را می‌طلبد که نویسنده باید به آنها پایبند باشد. الگوی گلاسن دیل (۲۰۱۰) از جمله الگوهای است که شیوه‌ی نگارش مقالات علمی را به زبانی ساده ارائه می‌کند. در این پژوهش چگونگی کاربرد و تحقق و یا عدم تحقق معیارهای این الگو در بخش بحث و نتیجه‌گیری در مقالات گروه روان‌شناسی که در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه شده‌اند، مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

۱-۲ بیان مساله

مقاله از مهم‌ترین ابزارهای انتشار دانش و ایجاد ارتباط در میان پژوهشگران است. مطالب علمی به صورت‌های مختلفی منتشر می‌شوند از جمله کتاب، مقالات مجلات و همایش‌ها و... اما جایگاه مقالات پژوهشی در این میان ممتاز است زیرا اساس ارتباطات علمی در دنیای امروز، مقالاتی است که در مجلات منتشر می‌شود. امروزه بهترین، به‌صرفه‌ترین و معمولی‌ترین شیوه برای انتقال یافته‌های جدید علمی، گنجاندن مطالب در قالب مجلات و انتشار آنان است. حری (۱۳۸۷) مجله‌های علمی و مقاله‌های آن‌ها را گنجینه‌ی معرفت هر رشته می‌داند و آن‌ها را تجلی کامیابی‌ها و چشم اندازهای پژوهشگرانی معرفی می‌کند که سالیان دراز در تهیه و تدوین آن‌ها مشارکت داشته‌اند. منصوریان (۱۳۸۹) اهمیت مقاله را دسترسی به اطلاعات و یافته‌های پژوهشی، شاخصی در ارزیابی میزان تولید دانش، ابزار گسترش دانش، ارتباط میان محققان، ثبت و ضبط دانش بشری، تولید سایر آثار و منابع مکتوب، استانداردسازی فرایند تولید علم و کشف زمینه‌های تازه‌ی تحقیقاتی می‌داند. امروزه در بسیاری از دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی شرط استخدام و ارتقا استادان، ارائه و انتشار کتاب، مقالات علمی و طرح‌های پژوهشی است. از این رو این انگیزه باعث شده است که پیشرفت اعضای هیات علمی وابسته به انتشارات علمی آن‌ها باشد.

ارتباطات علمی آن‌چنان که ما اکنون می‌شناسیم، نسبتاً جدید است. تا اواسط قرن ۱۷ میلادی مکاتبات خصوصی وسیله‌ی عمده‌ی ارتباطات علمی به حساب می‌آمد. نخستین نوشته‌های علمی به شکل مقالات چاپ شده، همراه با داورهای علمی حدود ۳۰۰ سال پیش منتشر شد (روین، ۲۰۰۱، به نقل از حیاتی و علی جانی، ۱۳۸۶). «مقاله‌ی پژوهشی گزارشی نوشته و چاپ شده از نتایج یک پژوهش بدیع است که معمولاً

درب‌گیرنده‌ی نتایج پژوهشی مهم و اصیل و یا رهیافتی نو به موضوعی تثبیت شده است.» (حیاتی و علی جانی، ۱۳۸۶، ص. ۲۱).

نوشتن مقاله‌ی علمی ضوابط و چارچوب‌هایی را می‌طلبد که عدم توجه به آن‌ها پژوهشگر را از رسیدن به هدف اصلی خود که همانا گسترش علم و معرفی پژوهش خود به دیگر محققان است، باز می‌دارد.

به باور هال (۲۰۰۳) در انجام هر طرح پژوهشی چهار پرسش اساسی مطرح می‌شود که بخش‌های مختلف یک متن علمی برای پاسخ به این پرسش‌ها تدوین می‌شود:

- چرا ما این کار را انجام می‌دهیم؟ (مقدمه)

- چه کاری انجام داده‌ایم؟ (روش‌ها)

- چه یافته‌هایی داشته‌ایم؟ (نتایج)

- این کارها برای چه انجام شد؟ (بحث)

بحث و نتیجه‌گیری آخرین بخش هر پژوهش علمی است. به نظر می‌رسد این بخش، یکی از دشوارترین بخش‌های یک مقاله برای توصیف و نوشتن باشد. برخی از مقاله‌ها به دلیل وجود اشکال در بخش بحث و نتیجه‌گیری، توسط هیات تحریریه و داوران مجلات رد می‌شوند هرچند ممکن است داده‌ها و نتایج آنها معتبر و جالب باشد. البته عنوان فصل پایانی در مقاله‌های همه‌ی مجلات یکسان نیست، برخی با عنوان بحث، برخی با عنوان بحث و نتیجه‌گیری و برخی با عنوان نتایج پایان می‌یابند.

درباره‌ی محتوای بخش بحث و نتیجه‌گیری معیارهایی در کتاب‌های مختلف روش تحقیق و روش نگارش متون علمی، آورده شده است که کم و بیش یکسان است. این پژوهش در پی بررسی چگونگی کاربرد و تحقق این معیارها و یا عدم تحقق آن‌ها در مقالات گروه روان‌شناسی است که در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه شده‌اند. در این پژوهش از الگوی گلاسن دیل (۲۰۱۰) که الگویی کاربردی در این زمینه است، استفاده می‌شود.

۳-۱ اهمیت پژوهش

تهیه و انتشار متن علمی اعم از کتاب و یا مقاله خواست و نیاز کلیه‌ی پژوهشگران است. اما همواره این پرسش مطرح می‌شود که چرا تنها عده‌ی معدودی از پژوهشگران کتاب می‌نویسند و یا این‌که چرا همه‌ی آنها مقاله نمی‌نویسند. دلیل این مساله الزامات توانی آنان و یا کمی دانش آنان نیست بلکه یکی از مشکلات عمده ناتوانی در نوشتن علمی متون و رعایت چارچوب‌های مدون است. چندین شیوه‌نامه‌ی علمی مانند APA و MLA برای نگارش متون علمی تهیه و تدوین شده است که همگی به انگلیسی هستند و برخی به فارسی ترجمه شده‌اند. کتاب‌های روش نگارش متون علمی نیز کم و بیش در بازار به وفور یافت می‌شود اما با نگاهی اجمالی به بافتار مقالات مجلات به نظر می‌رسد که هنوز جامعیت و یک دستی در رعایت این موارد دیده

نمی‌شود بنابراین این پژوهش در نظر دارد تا با بررسی بخش بحث و نتیجه‌گیری مقالات مجلات گروه روان-شناسی، مشخص سازد که نویسندگان این مقالات چقدر پایبند به رعایت این موارد بوده‌اند. در صورت عدم رعایت این موارد، پیشنهادهایی برای حل این مشکل ارائه خواهد شد. این پژوهش تلاش دارد تا با بررسی موردی مقالات و نشان دادن نقاط قوت و یا ضعف آنان، مسیری را برای نگارش علمی‌تر مقالات علمی ارائه دهد.

۴-۱ اهداف پژوهش

۴-۱-۱ اهداف نظری

ارزیابی الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) در بررسی مقالات بررسی میزان تاثیر کاربرد معیارهای الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) در رتبه بندی مجلات روان‌شناسی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

۴-۱-۲ اهداف کاربردی

ارایه‌ی نمونه‌ای عملی از کاربرد الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) معرفی الگویی کارآمد برای نگارش مقالات علمی

۵-۱ پرسش‌های پژوهش

این پژوهش در پی پاسخ‌گویی به پرسش‌های ذیل است.

- ۱- رتبه بندی مجلات مورد بررسی از نظر میزان رعایت موارد ده گانه‌ی الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) در نگارش بخش بحث و نتیجه‌گیری چگونه است؟
- ۲- خلاءها و کاستی‌های بخش بحث و نتیجه‌گیری مجلات مورد بررسی با توجه به الگوی پژوهش، چیست؟

۶-۱ چارچوب کلی پژوهش

این پژوهش در پنج فصل تدوین شده است. فصل اول با عنوان کلیات شامل مقدمه، بیان مساله، اهمیت پژوهش، اهداف پژوهش و پرسش‌های پژوهش است. در این فصل دورنما، روش‌ها و اهداف پژوهش ترسیم می‌شود. فصل دوم شامل مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش می‌شود. فصل سوم به روش تحقیق می‌پردازد، الگوی پژوهش، جامعه‌ی آماری، نمونه‌ها و شیوه‌های نمونه‌گیری معرفی می‌شود. در فصل چهارم داده‌های استخراج شده از نمونه‌ها با استفاده از شیوه‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و سرانجام فصل پنجم در بردارنده‌ی مروری بر روند پژوهش، پاسخ به پرسش‌های پژوهش، جمع بندی و نتیجه‌گیری، محدودیت‌های پژوهش و پیشنهادات خواهد بود.

فصل دوم

مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش

۱-۲ مقدمه

در این فصل به پیشینه‌ی نظری و عملی پژوهش پرداخته می‌شود. با توجه به اهمیت یک دست بودن متون علمی، کتاب‌ها و شیوه‌نامه‌های متعددی درباره‌ی چگونگی نگارش متون علمی منتشر شده است. اما تا آن جایی که پژوهشگر آگاهی دارد، پژوهشی که نشان دهد این معیارها چقدر در نشریات مختلف و به ویژه نشریات علمی فارسی زبان کاربرد داشته‌اند، اندک بوده است.

۲-۲ مقاله و انواع آن

مقاله گونه‌ای نوشتار علمی فنی است که در محافل دانشگاهی و نیز در مراکز پژوهشی بسیار رایج است. تقسیم بندی انواع مقاله‌ی علمی بر اساس معیارها و روش‌هایی صورت می‌گیرد. مقالات را با توجه به معیارهای زیر می‌توان به انواعی تقسیم بندی نمود (صدر، ۱۳۸۷).

(الف) از لحاظ موضوع: مقاله‌ی تاریخی، فلسفی، ادبی، انتقادی، سیاسی، اجتماعی و ... (فتوحی، ۱۳۸۵، ص ۷۸)

(ب) از نظر هدف: مقاله‌ی آموزشی، ترویجی، توصیفی، توضیحی، مروری و ... (حری، ۱۳۸۵، ص ۱۸۰)

(ج) از لحاظ طول نوشته: مقاله‌های کوتاه و بلند (همان، ص ۱۷۹)

(د) بر اساس نوع لحن: مقاله‌های رسمی و غیر رسمی (همان)

مقالات علمی مندرج در مجلات بر اساس هدف پدید آمده شامل موارد ذیل است (صدر، ۱۳۸۷):

۱- مقاله‌ی پژوهشی (پژوهشی اصیل، تحقیقی) (original research)

به مقاله‌ای گفته می‌شود که محقق به بررسی مساله‌ای نو و برخاسته از پژوهشی نوین می‌پردازد که خود انجام داده و متکی بر یافته‌های دیگران نیست (قراملکی، ۱۳۸۶، ص ۲۵). در واقع «مقاله‌ی پژوهشی مقاله‌ای است که از جست و جوی دقیق و سامان یافته در یک یا چند موضوع مشخص و محدود حاصل آمده باشد. بنابراین کاری است مستقل و متفاوت با کارهای پیشین و مشابه.» (حری، ۱۳۸۵، صص ۳-۳۲)

۲- مقاله‌ی مروری فراگیر (over review)

برخی مسایل و زمینه‌های مطالعاتی در طول تاریخ به علت آرایه‌ی دیدگاه‌های مختلف، هویت تاریخی پیدا می‌کنند و ماندگار می‌شوند. چنین نظریه‌های ماندگاری را که افراد زیادی پیرامون آن بحث و گفت و گو کرده‌اند و نتایج جدیدی بر اساس آن به دست آورده‌اند، مقاله مروری فراگیر می‌گویند.

۳- مقاله‌ی نظری (theoretical article)

این نوع مقاله به مقاله‌ی تحلیلی نیز شهرت دارد. مقاله‌ی نظری یا تحلیلی به منظور بسط و گسترش اندیشه یا نظریه و یا به کارگیری یک روش تازه نوشته می‌شود. مولف با بهره‌گیری از منابع پیشین به ویژه مقاله‌های مروری و گزارش تجربی، نظریه‌ی تازه‌ای در رشته‌ی تخصصی خود مطرح می‌کند.

۴- مقاله‌ی توصیفی صرف یا زمینه‌یابی (suevey research)

مشاهده‌ی دقیق پدیده‌ها در جامعه‌ی مورد تحقیق به منظور معنا دادن به جنبه‌های مختلف اطلاعات جمع‌آوری شده را مقاله‌ی توصیفی صرف می‌گویند.

۵- مقاله‌ی مروری (review article)

مقاله‌ی مروری به نقد، ارزیابی و تحلیل نوشته‌هایی می‌پردازد که قبلاً منتشر شده‌اند. به عبارت دیگر بازخوانی روشمند یک اثر یا دیدگاه به همراه ملاحظات انتقادی و تکمیلی است که روند پژوهش را در میان نوشته‌های مرتبط با یک موضوع بررسی و مشخص می‌کند.

۶- تصحیح آثار

مقاله‌ای است که به بررسی نسخه‌های متفاوت باقی مانده از یک اثر می‌پردازد.

۷- مقاله‌ی آموزشی

هدف این نوع مقاله آموزش و انتقال دانش است. این کار نیازمند مطالعه‌ی نظام مند و نگارش سامان‌دار است.

۸- مقاله‌ی ترجمه‌ای

مقاله‌ی ترجمه‌ای برگردان سلیس، روان و دقیق مقاله‌ای از زبانی به زبان آشناست که از فعالیت‌های علمی مهم است.

۹- مقاله‌ی اطلاع‌رسانی

هرگاه مطالعه‌ای موضوع محور باشد و پس از تتبع فراوان به نتایج قابل اعتمادی دست پیدا کند که پیش از این معلوم نبودند، مطالعه دارای کشف و نوآوری است و به آن مقاله‌ی اطلاع‌رسانی گویند.

۲-۳ پژوهش‌های داخلی و خارجی مرتبط

در این بخش به معرفی برخی از پژوهش‌های داخلی و خارجی مرتبط می‌پردازیم:

۲-۳-۱ پژوهش‌های داخلی

حیاتی و علی جانی (۱۳۸۶)، در کتاب خود توضیح می‌دهند که یک پژوهشگر چگونه چارچوبی درست برای نگارش مقاله، گزارش و سایر انتشارات علمی به کار برد تا اثری منظم و قابل‌ارایه داشته باشد. این کتاب در ۱۷ فصل نوشته شده است و چگونگی تدوین پیکره‌ی مقاله‌ی پژوهشی را در یک فصل‌ارایه داده است که شامل توضیح بخش بحث و نتیجه‌گیری هم می‌شود. در پژوهشی دیگر، منصوریان (۱۳۸۹)، به توصیف مبانی نگارش علمی می‌پردازد. در این کتاب که در ۹ فصل تدوین شده است، فصل سوم به توضیح درباره‌ی ساختار مقاله‌های علمی می‌پردازد که بخشی نیز به مبحث بحث و نتیجه‌گیری اختصاص دارد. وی پیشنهاد می‌دهد عنوان این بخش از مقاله، بحث، نتیجه‌گیری و پاسخ به پرسش‌های پژوهش باشد. از جمله آثار ارزشمند دیگر در حوزه‌ی مطالعات روش پژوهش علمی و نگارش مقالات علمی پژوهشی، فتوحی (۱۳۸۹) است. در این کتاب موضوعات متنوعی بررسی شده‌اند که به اختصار عبارتند از: مبانی پژوهش، روش‌شناسی تحقیق، اصطلاحات پژوهش، اخلاق پژوهش، زبان و لحن پژوهش، پاراگراف نویسی، مقاله و گونه‌های آن، بنیادهای نگارش مقاله، ساختمان مقاله‌ی پژوهشی، مرجع‌شناسی و مستندسازی، الگوهای مستندسازی، معرفی انواع مجله‌های پژوهشی، نمایه‌سازی نشریه‌های علمی، کتاب‌شناسی منابع و درنهایت فهرست جدول‌ها و الگوها. در این کتاب نیز بخشی به توضیح چگونگی نگارش بخش‌های مختلف یک مقاله می‌پردازد. کریمی و دیده بان (۱۳۹۲) نیز با انتشار کتابی در ۵ فصل به معرفی مفاهیم و اصطلاحات کاربردی در پژوهش، اصول و شیوه‌های نگارش، ارسال و داوری مقالات می‌پردازند. از جمله پژوهش‌های دیگری که به شیوه‌های نگارش مقالات علمی پرداخته‌اند می‌توان به این موارد اشاره کرد: خرمی مهر (۱۳۸۷)، تک زارع (۱۳۸۸)، میر محمدی میبیدی (۱۳۸۵)، محمدپور، ابراهیم زاده و کیان مهر (۱۳۹۱) و ارجلو و حق جو (۱۳۹۳). کلیه‌ی این پژوهش‌ها و پژوهش‌هایی از این دست به مطالبی کم و بیش یکسان می‌پردازند و می‌توان گفت هیچ کدام از آن‌ها استاندارد ملی و همه‌جانبه برای چگونگی نگارش متون علمی‌ارایه نمی‌دهند و اغلب مطالب آن‌ها یکسان است.

۲-۳-۲ پژوهش‌های خارجی

از جمله پژوهش‌های خارجی مرتبط می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

دی (۱۹۹۴، ص. ۴۶) در کتابی ارزشمند و در ۳۰ فصل به کلیه‌ی بخش‌های یک مقاله و مباحث مرتبط می‌پردازد. فصل دهم این کتاب به چگونگی نگارش بخش بحث و نتیجه‌گیری می‌پردازد. وی محتوای بخش بحث و نتیجه‌گیری را موارد ذیل می‌داند:

«تلاش شود اصول، روابط و همچنین تعمیم‌هایی که توسط نتایج نشان داده شده است، بیان شود. به هر نوع استشنا و فقدان ارتباط بین موضوعات، اشاره شود و نکات مبهم تعریف شوند. هرگز به داده‌هایی که به طور کامل پروراند نشده‌اند، پرداخته نشود. نشان داده شود که نتایج و تفسیرهای نویسنده چگونه با تحقیقات پیشین منطبق و یا غیر منطبق است. درباره‌ی پیامدهای نظری و عملی پژوهش بحث شود. نتیجه‌گیری‌ها تا حد امکان شفاف و بی‌ابهام باشد و سرانجام این که شواهد موجود برای هر نتیجه‌گیری بطور خلاصه ذکر شود.»

هال (۲۰۰۳) نیز به معرفی و توصیف بخش‌های مختلف یک مقاله و از جمله بخش بحث و نتیجه‌گیری می‌پردازد و برای آن محتوایی معرفی می‌کند. وی معتقد است پژوهش‌ها اصولاً به سه صورت خاتمه می‌یابند:

الف) شاید ..... احتمالاً

ب) به پژوهش‌های بیشتری نیاز است.

ج) در این پژوهش مسأله‌ی X حل شد.

وی معتقد است ضعیف‌ترین پژوهش‌ها به صورت اول و قوی‌ترین آنها به صورت سوم خاتمه می‌یابند. اثر قابل توجه دیگر، کتاب گوستاوی (۲۰۰۸) است. وی نیز به بررسی بخش‌های مختلف یک مقاله می‌پردازد و معتقد است خواننده بلافاصله به سراغ بخش بحث و مشخصاً بند پایانی آن می‌رود زیرا آنجا جایی است که خواننده می‌تواند نتیجه‌گیری جامعی از نتایج به دست آورد. وی بخش بحث و نتیجه‌گیری را شامل چهار موضوع پایه پیام اصلی، ارزیابی انتقادی، مقایسه با دیگر پژوهش‌ها و نتیجه‌گیری می‌داند. وی در پایان دو پیشنهاد مهم ارائه می‌دهد: نخست این که نتایج را مورد ارزیابی و نقد قرار دهید و نه نتیجه را و دوم این که ادعای اول بودن پژوهش خود را مطرح نکنید. گلاسن دیل (۲۰۱۰) در کتابی جامع برای هر یک از بخش‌های یک مقاله‌ی علمی الگویی ارائه داده است و الگوهای خود را با مثال‌هایی از مقالات مختلف محک زده است. الگوی بحث و نتیجه‌گیری این کتاب، الگوی مورد استفاده در این پژوهش خواهد بود. نوریس (۲۰۱۵) در پژوهشی جدید به شیوه‌ی نگارش متون علمی می‌پردازد و در جایی از این کتاب به طور خلاصه به سازمان‌بندی و محتوای یک مقاله علمی می‌پردازد. وی شفافیت (clarity)، خوانایی (readability) و نداشتن ابهام (non-ambiguity) را سه اصل اساسی در نوشتن هر متن علمی می‌داند و معتقد است هدف یک نوشته‌ی علمی، اطلاع‌رسانی است و نه تحت تاثیر قرار دادن.

علاوه بر پژوهش‌های فوق می‌توان به سه اثر دیگر خارجی نیز اشاره کرد که به فارسی ترجمه شده‌اند: استاپلون (۱۳۷۹)، کارگیل و اکانر (۱۳۹۳) و مالمفورس، گارنروری و گروسن (۱۳۹۳). این پژوهش‌ها نیز به شیوه‌های نگارش مقالات علمی پرداخته‌اند.

فصل سوم

روش تحقیق

۳-۱ مقدمه

در این فصل، جامعه‌ی آماری، روش پژوهش و چارچوب نظری آن، نمونه‌ی پژوهش و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها معرفی می‌شود.

۳-۲ جامعه‌ی آماری پژوهش

جامعه‌ی آماری این پژوهش کلیه‌ی مجلات علمی پژوهشی گروه روان‌شناسی (۲۷ مورد) است که در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه می‌شود. این مجلات عبارتند از: پژوهش در سلامت روان‌شناختی، پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی، پژوهش‌های مشاوره، پژوهش‌های نوین روان‌شناختی، پژوهش‌های روان‌شناختی، تازه‌های علوم شناختی، خانواده پژوهی، دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی، دستاوردهای روان‌شناختی، روان‌شناسی بالینی، روان‌شناسی کاربردی، روان‌شناسی و دین، روان‌شناسی - انجمن ایرانی روان‌شناسی، روان‌شناسی افراد استثنایی، روان‌شناسی بالینی و شخصیت، روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی، روان‌شناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی، روان‌شناسی معاصر، روان‌شناسی نظامی، علوم رفتاری دانشگاه بقیه الله (عج)، علوم روان‌شناختی، فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، مشاوره‌ی شغلی و سازمانی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، مطالعات اسلام و روان‌شناسی، مطالعات روان‌شناختی و مطالعات روان‌شناسی تربیتی دانشگاه سیستان و بلوچستان.

۳-۳ روش پژوهش و چارچوب نظری آن

این پژوهش از نوع پژوهش‌های کتابخانه‌ای در حوزه‌ی تحلیل متن و گفتمان است و در مجموعه پژوهش‌های میان رشته‌ای زبان‌شناسی و علم اطلاعات و دانش‌شناسی قرار می‌گیرد.

روش انجام این پژوهش بدین صورت است که پس از جمع‌آوری نمونه‌ها، مقالات مورد نظر مطالعه می‌شود و تمرکز اصلی بر روی بخش بحث و نتیجه‌گیری این مقالات خواهد بود. به این دلیل که بخش بحث و نتیجه‌گیری در واقع عصاره‌ی نتایج و دستاوردهای پژوهش است، لازم است تمام بخش‌های مقاله اعم از چکیده، مقدمه، پیشینه‌ی پژوهش، روش تحقیق و نتایج به طور دقیق مطالعه و درک شود. برای هر یک از مقاله‌ها فایلی در نظر گرفته می‌شود و بر اساس الگوی پژوهش، الگوی گلاسن دیل (۲۰۱۰)، تجزیه و تحلیل انجام می‌شود.

بسیاری از مطالبی که در مقدمه‌ی هر مقاله ذکر می‌شود، به صورت معکوس در بخش بحث و نتیجه‌گیری تکرار می‌شود. در مقدمه از کلیات به جزئیات حرکت می‌کنیم اما در بحث و نتیجه‌گیری از جزئیات به کلیات می‌رویم.

پژوهشگر در بخش بحث و نتیجه‌گیری با پرسش‌های زیر رو به رو است:

- ۱- چگونه این بخش را آغاز کنم؟ با چه نوع جمله‌هایی آغاز کنم؟
  - ۲- چه نوع اطلاعاتی و با چه نوع ترتیبی در این بخش آورده شود؟
  - ۳- چگونه این بخش را به پایان برسانم؟
- برای پاسخ به پرسش‌های بالا، گلاسمن دیل (۲۰۱۰) الگوی خود را ارائه می‌دهد که در ذیل به معرفی آن به عنوان الگوی مورد استفاده در این پژوهش، می‌پردازیم.

این الگو محتوا و ساختار بخش بحث و نتیجه‌گیری را در ۱۰ بخش معرفی می‌کند که عبارتند از:

۱- مرور مقدمه:

برای بیان اهداف، اطلاعات مهم پیش زمینه‌ای، فرضیه‌ها و نظریه‌های اصلی و یا مساله‌ای که پژوهش در پی حل آن است، مطالب مقدمه یادآوری می‌شود. همچنین مرور مقدمه‌ی پژوهش می‌تواند به منظور یادآوری کاستی‌های خاصی که در روش تحقیق پژوهش‌های پیشین بوده است، صورت گیرد.

پیش از پرداختن به موارد بعدی لازم به ذکر است که مهم‌ترین نکته‌ی مورد توجه در چگونگی آغاز بخش بحث و نتیجه‌گیری، مرور مهم‌ترین ابعاد پژوهش حاضر است. اگر مهم‌ترین بعد پژوهش، ارائه‌ی پاسخی قوی به خلا و یا پرسشی است که در مقدمه مطرح شده است و یا نویسنده به هدف مورد نظر رسیده و یا واقعا مساله را حل کرده است، آغاز این بخش به صورت یادآوری خلا، هدف و یا مساله‌ی مورد نظر باشد. اگر انتخاب نرم افزاری که استفاده شده است و یا روشی که از آن بهره برده‌اند و یا اصلاحاتی که پژوهشگر در روال‌های موجود انجام داده است، وجه مهم پژوهش به حساب می‌آیند، بنابراین آغاز این بخش با مرور روش تحقیق باشد. اگر نتایج پژوهش مهم‌ترین بعد پژوهش به حساب می‌آید به این دلیل که اثبات محکم یک نظریه هستند و یا مطلب جدیدی طرح کرده‌اند، پس آغاز این بخش با مرور نتایج باشد.

بنابراین این بخش می‌تواند با مرور مقدمه، روش تحقیق و یا نتایج آغاز شود.

۲- مرور روش تحقیق:

برای یادآوری شیوه‌های استفاده شده و یا خلاصه‌ی روش‌ها، پژوهشگر روش تحقیق را مرور می‌کند.

۳- مرور نتایج به دست آمده:

یکی از کارکردهای اصلی بخش بحث و نتیجه‌گیری، پرداختن به نتایج است و خلاصه کردن نتایج نقطه‌ی آغاز مناسبی برای بحث و نتیجه‌گیری است.

۴- نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه:

در مقدمه‌ی پژوهش، نویسنده نقشه‌ای طرح می‌کند و جایگاه پژوهش حاضر را در زمینه‌ی علمی مربوطه نشان می‌دهد. بنابراین لازم است نویسنده به خواننده نشان دهد که این پژوهش چگونه و در کجای آن نقشه قرار می‌گیرد و نشان دهد که به چه شیوه‌ای نقشه را تغییر می‌دهد و یا بر آن اثر می‌گذارد.

در این بخش، وظیفه‌ی نویسنده ایجاد ارتباط شفاف و صریح میان پژوهش حاضر و دیگر پژوهش‌های

مرتبط است. نویسنده باید دقیقاً مشخص کند کدام پژوهش‌ها متأثر از نتایج پژوهش او خواهد بود.

۵- یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است:

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های بخش بحث و نتیجه‌گیری تمرکز شفاف بر روی دستاوردهای پژوهش و تعیین سهم آن در عالم علم است. لازم است دستاوردها بیان شود و منافع و سودهای پژوهش به صورت شفاف و با بیانی مثبت معرفی شوند.

۶- تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش:

بیان این که نتایج پژوهش چیست، کارکرد اصلی بخش نتایج است ولی بیان این که معنی نتایج چیست، کارکرد اصلی بخش بحث و نتیجه‌گیری است. در این بخش لازم است نویسنده توضیح دهد که چرا به این نتایج رسیده است و درباره‌ی مکانیسمی که پشت یافته‌ها و مشاهداتش وجود داشته، توضیح دهد. پیشنهادها، توضیحات و پیامدها در این بخش بررسی، گسترش و به بحث گذاشته شود.

۷- اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است:

یکی از دستاوردهای مهم پژوهش دقیقاً این واقعیت است که تحقیقی از این نوع، نخستین پژوهش در آن زمینه خاص است.

۸- بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند.

البته بسیاری از پژوهش‌ها کاربرد مشخصی ندارند و الزاماً همه‌ی پژوهش‌ها همانند پژوهش‌های حوزه‌ی فنی و مهندسی کاربردی نیستند.

۹- توصیف محدودیت‌های پژوهش به گونه‌ای که این توصیف، به پژوهش‌های آینده مسیر را نشان دهد. در واقع بیان محدودیت‌ها دعوت از پژوهشگران برای دنبال کردن کار شما و برداشتن محدودیت‌ها و موانع است.

۱۰- پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی.

نویسنده به جای این که پژوهشگر بعدی را تشویق کند که خودش تصمیم بگیرد و موضوعی را انتخاب کند، مسیری را برای او تعیین می‌کند.

در پایان، نویسنده الگو را در چهار بخش خلاصه می‌کند که عبارتند از:

(الف) بازبینی بخش‌های پیشین (خلاصه کردن/ بازبینی نتایج اصلی یا کلیدی)

(ب) طرح ریزی (ایجاد ارتباط با پژوهش‌های موجود)

(ج) دستاوردها (تصفیه‌ی پیامدهای پژوهش)

(د) بیان محدودیت‌ها با توجه به پژوهش حاضر و نگاهی به پژوهش‌های آینده، بیان کاربردها

۴-۳ نمونه‌ی پژوهش

جامعه‌ی آماری این پژوهش کلیه‌ی مجلات گروه روان‌شناسی است که در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه می‌شود. نمونه‌های مورد بررسی ۴ مقاله از هر یک از ۳ شماره‌ی آخر (سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴) مجلات مورد بررسی است که در مجموع ۱۲۰ مقاله مورد بررسی قرار می‌گیرد. مجلات بر اساس ضریب تاثیر (IF)، مرتب می‌شوند. ۱۰ مجله با بالاترین ضریب تاثیر انتخاب می‌شوند. این مجلات عبارتند از روان‌شناسی و دین، خانواده پژوهی، روان‌شناسی معاصر، روان‌شناسی - انجمن ایرانی روان‌شناسی، روان‌شناسی تحولی - روان‌شناسان ایرانی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، مطالعات روان‌شناختی، تازه‌های علوم شناختی، پژوهش‌های مشاوره و پژوهش‌های روان‌شناختی با بالاترین ضریب تاثیر (IF) که به ترتیب، ۵۷۱/، ۵۰۸/، ۴۲۹/، ۴۱۱/، ۳۸۰/، ۲۶۷/، ۲۳۲/، ۲۰۶/، ۱۹۶/ و ۱۸۸/ می‌باشد. زمان اعلام این ضرایب، بهمن ماه ۱۳۹۲ می‌باشد. انتخاب مجلات به شیوه‌ی هدفمند و انتخاب مقالات به صورت تصادفی انجام می‌شود. شماره‌های مورد بررسی عبارتند از:

- مجله‌ی روان‌شناسی و دین شماره‌های زمستان ۹۳، بهار ۹۴ و تابستان ۹۴
- مجله‌ی خانواده پژوهی شماره‌های تابستان ۹۴، پاییز ۹۴ و زمستان ۹۴
- مجله‌ی روان‌شناسی معاصر شماره‌های بهار و تابستان ۹۳، پاییز و زمستان ۹۳ و بهار و تابستان ۹۴
- مجله‌ی روان‌شناسی - انجمن ایرانی روان‌شناسی شماره‌های زمستان ۹۳، بهار ۹۴ و تابستان ۹۴
- مجله‌ی روان‌شناسی تحولی شماره‌های بهار ۹۴، تابستان ۹۴ و پاییز ۹۴
- مجله‌ی مشاوره و روان‌درمانی خانواده شماره‌های پاییز ۹۳، زمستان ۹۳ و بهار ۹۴
- مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی شماره‌های بهار ۹۴، تابستان ۹۴ و پاییز ۹۴
- مجله‌ی تازه‌های علوم شناختی شماره‌های تابستان ۹۴، پاییز ۹۴ و زمستان ۹۴
- مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره شماره‌های تابستان ۹۴، پاییز ۹۴ و زمستان ۹۴
- مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی شماره‌های بهار و تابستان ۹۳، پاییز و زمستان ۹۳ و بهار و تابستان ۹۴

۳-۵ روش تحلیل داده‌ها

در ابتدا تمام موارد رعایت و یا عدم رعایت موارد ده گانه‌ی الگو در هر یک از مقاله‌ها بررسی و در برنامه‌ی exell و یا spss وارد می‌شود. با بهره‌گیری از روش‌های آمار توصیفی (درصد و تناسب) و نیز مجذور خی به تحلیل کمی نتایج و سپس به بررسی و تحلیل کیفی نتایج می‌پردازیم و در پایان به بررسی توصیفی این مجلات بر اساس الگوی پژوهش می‌پردازیم. نمونه‌هایی از تحلیل‌های انجام شده در پیوست آورده شده است.

فصل چهارم

تجزیه و تحلیل داده ها

۴-۱ مقدمه

در فصل پیش رو به تجزیه و تحلیل کمی داده‌های پژوهش می‌پردازیم. نخست، ویژگی‌های توصیفی مجلات مورد نظر بر اساس معیارهای ده گانه‌ی الگوی گلاسن دیل (۲۰۱۰) آورده می‌شود. در مراحل بعد میزان کاربرد هر یک از معیارهای ده گانه در مجلات، به تفکیک هر معیار، و تعیین معناداری تفاوت‌ها آورده می‌شود. بررسی هر مجله بر اساس معیارهای ده گانه، بخش بعدی این فصل است. جمع بندی کلی رعایت معیارهای ده گانه در مجلات مورد بحث و در نهایت خلاصه کردن معیارهای ده گانه در چهار معیار کلی، بخش‌های دیگر این فصل است.

۴-۲ ویژگی‌های توصیفی مجله‌ها

جدول ۴-۱ ویژگی‌های توصیفی مجلات مورد مطالعه را از نظر دارا بودن معیارهای ده گانه‌ی الگوی گلاسن دیل (۲۰۱۰) توصیف می‌کند.

جدول ۴-۱ ویژگی‌های توصیفی مجلات مورد مطالعه از نظر دارا بودن معیارهای ده گانه‌ی الگوی گلاسن دیل

معیار	مجله	پژوهش‌های روان‌شناختی	پژوهش‌های مشاوره	تازه‌های علوم شناختی	روان‌شناسی معاصر	خانواده‌پژوهی	روان‌شناسی. انجمن ایرانی روان‌شناسی	روان‌شناسی و دین	روان‌شناسی تحولی	مشاوره و روان‌درمانی خانواده	مطالعات روان‌شناختی	جمع کل
		تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد
مرور مقدمه	دارد ندارد جمع	۴ ۸ ۱۲	۵ ۷ ۱۲	۷ ۵ ۱۲	۸ ۴ ۱۲	۸ ۴ ۱۲	۶ ۶ ۱۲	۷ ۵ ۱۲	۷ ۵ ۱۲	۶ ۶ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۶۹ ۵۱ ۱۲۰
مرور روش تحقیق	دارد ندارد جمع	۴ ۸ ۱۲	۰ ۱۲ ۱۲	۲ ۱۰ ۱۲	۱ ۱۱ ۱۲	۴ ۸ ۱۲	۲ ۱۰ ۱۲	۲ ۱۰ ۱۲	۲ ۱۰ ۱۲	۲ ۱۰ ۱۲	۱ ۱۱ ۱۲	۲۰ ۱۰۰ ۱۲۰
مرور نتایج به دست آمده	دارد ندارد جمع	۹ ۳ ۱۲	۹ ۳ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۱۰ ۲ ۱۲	۹ ۳ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۹ ۳ ۱۲	۸ ۴ ۱۲	۱۰۰ ۲۰ ۱۲۰
نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه	دارد ندارد جمع	۱۱ ۱ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۰ ۲ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۱۵ ۵ ۱۲۰
یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است	دارد ندارد جمع	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲۰ ۰ ۱۲۰
تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش	دارد ندارد جمع	۷ ۵ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۱ ۰ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۱۰ ۲ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۱۱ ۹ ۱۲۰
اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است	دارد ندارد جمع	۱ ۱۱ ۱۲	۱ ۱۱ ۱۲	۳ ۹ ۱۲	۴ ۸ ۱۲	۵ ۷ ۱۲	۱ ۱۱ ۱۲	۲ ۱۰ ۱۲	۶ ۶ ۱۲	۲ ۱۰ ۱۲	۰ ۱۲ ۱۲	۹۵ ۲۵ ۱۲۰
بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند	دارد ندارد جمع	۷ ۵ ۱۲	۶ ۶ ۱۲	۴ ۸ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۸ ۴ ۱۲	۴ ۸ ۱۲	۶ ۶ ۱۲	۹ ۳ ۱۲	۱۰ ۲ ۱۲	۸ ۴ ۱۲	۷۳ ۴۷ ۱۲۰
توصیف محدودیت‌های پژوهش	دارد ندارد جمع	۷ ۵ ۱۲	۹ ۳ ۱۲	۸ ۴ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۷ ۵ ۱۲	۰ ۱۲ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۹۰ ۳۰ ۱۲۰
پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی	دارد ندارد جمع	۹ ۳ ۱۲	۹ ۳ ۱۲	۹ ۳ ۱۲	۱۲ ۰ ۱۲	۷ ۵ ۱۲	۲ ۱۰ ۱۲	۱۰ ۲ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۹ ۳ ۱۲	۱۱ ۱ ۱۲	۸۹ ۳۱ ۱۲۰

براساس نتایج جدول ۴-۱، تمام شماره‌های انتخاب شده از همه‌ی مجلات، واجد معیار «یادآوری آن بعد

از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است»، هستند. همچنین بیشترین تعداد شماره‌های انتخاب شده از مجلات فاقد معیار «مرور روش تحقیق» می‌باشند. در معیارهای مرور نتایج به دست آمده، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه و تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش میزان موارد کاربرد معیار بسیار بیشتر از موارد عدم کاربرد است.

۳-۴ بررسی کاربرد معیارهای ده گانه در مجلات

۳-۴-۱ بررسی میزان کاربرد معیار مرور مقدمه

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار «مرور مقدمه»، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۲-۴ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی spss مقدار عدد معناداری (sig) $P=0/267$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق بیشتر است بنابراین فرض خلاف در سطح اطمینان ۰.۹۵ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که از نظر معیار مرور مقدمه بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۲-۴ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار مرور مقدمه

میانگین رتبه		مجله	
۸۱/۰۰		مطالعات روان شناختی	
۶۶/۰۰		روان شناسی معاصر	
۶۶/۰۰		خانواده پژوهی	
۶۱/۰۰		تازه های علوم شناختی	
۶۱/۰۰		روان شناسی و دین	
۶۱/۰۰		روان شناسی تحولی	
۵۶/۰۰		مشاوره و روان درمانی خانواده	
۵۶/۰۰		روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی	
۵۱/۰۰		پژوهش های مشاوره	
۴۶/۰۰		پژوهش های روان شناختی	
$P=0/267$	df=۹	$\chi^2=11/126$	N=۱۲۰

همانطور که نتایج جدول ۲-۴ نشان می‌دهد میانگین رتبه‌های مجلات مختلف از نظر معیار مرور مقدمه به هم نزدیک است و بین آنها تفاوت معنی داری وجود ندارد. اما علی‌رغم معنی دار نشدن تفاوت میان میانگین رتبه‌ها، مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی با میانگین رتبه‌ی ۸۱/۰۰ بیشترین و مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی با میانگین رتبه‌ی ۴۶/۰۰ کمترین رتبه را از نظر رعایت معیار مرور مقدمه در بین مقاله‌های مختلف انتخاب شده از شماره‌های گوناگون این مجلات دارا می‌باشند.

۴-۳-۲ بررسی میزان کاربرد معیار مرور روش تحقیق

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار «مرور روش تحقیق»، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۴-۳ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P=0/501$ می باشد و از معیار قضاوت محقق بیشتر است بنابراین فرض خلاف در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می شود و نتیجه می گیریم که از نظر معیار مرور روش تحقیق بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۴-۳ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار مرور روش تحقیق

میانگین رتبه		مجله	
۷۰/۵۰		پژوهش های روان شناختی	
۷۰/۵۰		خانواده پژوهی	
۶۰/۵۰		روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی	
۶۰/۵۰		تازه های علوم شناختی	
۶۰/۵۰		روان شناسی و دین	
۶۰/۵۰		روان شناسی تحولی	
۶۰/۵۰		مشاوره و روان درمانی خانواده	
۵۵/۵۰		روان شناسی معاصر	
۵۵/۵۰		مطالعات روان شناختی	
۵۰/۵۰		پژوهش های مشاوره	
$P=0/501$	df=۹	$\chi^2=8/330$	N=۱۲۰

همانطور که نتایج جدول ۴-۳ نشان می دهد میانگین رتبه های مجلات مختلف از نظر معیار مرور مقدمه به هم نزدیک است و بین آنها تفاوت معنی داری وجود ندارد. اما علی رغم معنی دار نشدن تفاوت میان میانگین رتبه ها، مجله ی پژوهش های روان شناختی با میانگین رتبه ی ۷۰/۵۰ بیشترین و مجله ی پژوهش های مشاوره با میانگین رتبه ی ۵۰/۵۰ کمترین رتبه را از نظر رعایت معیار مرور روش تحقیق در بین مقاله های مختلف انتخاب شده از شماره های گوناگون این مجلات دارا می باشند.

۳-۳-۴ بررسی میزان کاربرد معیار مرور نتایج به دست آمده

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار «مرور نتایج به دست آمده»، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۴-۴ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P=0/296$ می باشد و از معیار قضاوت محقق بیشتر است بنابراین فرض خلاف در سطح اطمینان ۰.۹۵ رد می شود و نتیجه می گیریم که از نظر معیار مرور نتایج به دست آمده بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۴-۴. رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار مرور نتایج به دست آمده

میانگین رتبه		مجله	
۷۰/۵۰		روان شناسی و دین	
۷۰/۵۰		روان شناسی تحولی	
۶۵/۵۰		روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی	
۶۵/۵۰		تازه های علوم شناختی	
۶۰/۵۰		روان شناسی معاصر	
۵۵/۵۰		پژوهش های روان شناختی	
۵۵/۵۰		پژوهش های مشاوره	
۵۵/۵۰		خانواده پژوهی	
۵۵/۵۰		مشاوره و روان درمانی خانواده	
۵/۵۰		روان شناسی معاصر	
$P=0/296$	df=۹	$\chi^2=10/710$	N=120

همانطور که نتایج جدول ۴-۴ نشان می دهد میانگین رتبه های مجلات مختلف از نظر معیار مرور نتایج به دست آمده به هم نزدیک است و بین آنها تفاوت معنی داری وجود ندارد. اما علی رغم معنی دار نشدن تفاوت میان میانگین رتبه ها، مجله های روان شناسی و دین و مجله های روان شناسی تحولی با میانگین رتبه ی ۷۰/۵۰ بیشترین و مجله های مطالعات روان شناختی با میانگین رتبه ی ۵۰/۵۰ کمترین رتبه را از نظر رعایت معیار مرور روش تحقیق در بین مقاله های مختلف انتخاب شده از شماره های گوناگون این مجلات دارا می باشند.

۴-۳-۴ بررسی میزان کاربرد معیار نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در

مقدمه

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۵ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی spss مقدار عدد معناداری (sig) $P=0/409$ می باشد و از معیار قضاوت محقق بیشتر است بنابراین فرض خلاف در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می شود و نتیجه می گیریم که از نظر معیار مرور نتایج به دست آمده بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۴-۵ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در

مقدمه

میانگین رتبه		مجله	
۶۳/۰۰		روان شناسی و دین	
۶۳/۰۰		روان شناسی تحولی	
۶۳/۰۰		پژوهش های مشاوره	
۶۳/۰۰		تازه های علوم شناختی	
۶۳/۰۰		مشاوره و روان درمانی خانواده	
۶۳/۰۰		مطالعات روان شناختی	
۵۸/۰۰		پژوهش های روان شناختی	
۵۸/۰۰		خانواده پژوهی	
۵۸/۰۰		روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی	
۵۴/۰۰		روان شناسی معاصر	
$P=0/296$	$df=9$	$\chi^2=10/710$	$N=120$

همانطور که نتایج جدول ۴-۵ نشان می دهد میانگین رتبه های مجلات مختلف از نظر معیار نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه به هم نزدیک است و بین آنها تفاوت معنی داری وجود ندارد.

۴-۳-۵ بررسی میزان کاربرد معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی

مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۴-۶ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P=1/000$ می باشد و از معیار قضاوت محقق بیشتر است بنابراین فرض خلاف در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می شود و نتیجه می گیریم که از نظر معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۴-۶ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی

مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی

میانگین رتبه	مجله		
۶۰/۵۰	روان شناسی و دین		
۶۰/۵۰	روان شناسی تحولی		
۶۰/۵۰	پژوهش های مشاوره		
۶۰/۵۰	تازه های علوم شناختی		
۶۰/۵۰	مشاوره و روان درمانی خانواده		
۶۰/۵۰	مطالعات روان شناختی		
۶۰/۵۰	پژوهش های روان شناختی		
۶۰/۵۰	خانواده پژوهی		
۶۰/۵۰	روان شناسی، انجمن ایرانی روان شناسی		
۶۰/۵۰	روان شناسی معاصر		
$P=1/000$	$df=9$	$\chi^2=0/000$	$N=120$

همانطور که نتایج جدول ۴-۶ نشان می دهد میانگین رتبه های مجلات مختلف از نظر معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی یکسان (۶۰/۵۰) است و بین آنها تفاوت معنی داری وجود ندارد. طبق جدول ۱ همه‌ی مجلات در تمامی شماره‌های انتخاب شده آنها این معیار را رعایت کرده اند و بنابراین تفاوت معنی داری بین آنها مشاهده نمی شود.

۴-۳-۶ بررسی میزان کاربرد معیار تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۴-۷ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می شود و نتیجه می گیریم که از نظر معیار تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود دارد.

جدول ۴-۷. رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش

میانگین رتبه		مجله	
۶۵/۰۰		روان شناسی و دین	
۶۵/۰۰		روان شناسی تحولی	
۶۵/۰۰		پژوهش های مشاوره	
۶۵/۰۰		روان شناسی معاصر	
۶۵/۰۰		مشاوره و روان درمانی خانواده	
۶۵/۰۰		مطالعات روان شناختی	
۶۰/۰۰		تازه های علوم شناختی	
۶۰/۰۰		خانواده پژوهی	
۵۵/۰۰		روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی	
۴۰/۰۰		پژوهش های روان شناختی	
$P=0/0001$	$df=9$	$\chi^2=27/278$	$N=120$

همانگونه که در جدول ۴-۷ مشاهده می گردد، بر اساس نتایج آزمون کراسکال والیس، از میان مجلات مختلف، مجله پژوهش های روانشناختی با میانگین رتبه ۴۰/۰۰، از نظر معیار تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش در پایین ترین رتبه قرار می گیرد.

۴-۳-۷ بررسی میزان کاربرد معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۴-۸ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (Sig) $P < 0.05$ می باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می شود و نتیجه می گیریم که از نظر معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است، بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود دارد.

جدول ۴-۸ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است

میانگین رتبه	مجله
۷۸/۰۰	روان شناسی تحولی
۷۳/۰۰	خانواده پژوهی
۶۸/۰۰	روان شناسی معاصر
۶۳/۰۰	تازه های علوم شناختی
۵۸/۰۰	مشاوره و روان درمانی خانواده
۵۸/۰۰	روان شناسی و دین
۵۳/۰۰	روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی
۵۳/۰۰	پژوهش های روان شناختی
۵۳/۰۰	پژوهش های مشاوره
۴۸/۰۰	مطالعات روان شناختی
$P=0.044$	$df=9$
$\chi^2=17/286$	$N=120$

همانگونه که در جدول ۴-۸ مشاهده می گردد، بر اساس نتایج آزمون کراسکال والیس، از میان مجلات مختلف، مجله روان شناسی تحولی با میانگین رتبه ی ۷۸ / ۰۰ و مطالعات روان شناختی با میانگین رتبه ی ۴۸/۰۰ از نظر معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است، به ترتیب در بالاترین و پایین ترین رتبه در بین مجلات مختلف قرار می گیرند.

۴-۳-۸ بررسی میزان کاربرد معیار بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۴-۹ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0.05$ می باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۰.۹۵ رد می شود و نتیجه می گیریم که از نظر معیار بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند، بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود دارد.

جدول ۴-۹. رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند

میانگین رتبه		مجله	
۷۹/۰۰		روان شناسی معاصر	
۷۴/۰۰		مشاوره و روان درمانی خانواده	
۶۹/۰۰		روان شناسی تحولی	
۶۴/۰۰		خانواده پژوهی	
۶۴/۰۰		مطالعات روان شناختی	
۵۹/۰۰		پژوهش های روان شناختی	
۵۴/۰۰		پژوهش های مشاوره	
۵۴/۰۰		روان شناسی و دین	
۴۴/۰۰		تازه های علوم شناختی	
۴۴/۰۰		روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی	
$P=0.043$	$df=9$	$\chi^2=17/377$	$N=120$

همانگونه که در جدول ۴-۹ مشاهده می گردد، بر اساس نتایج آزمون کراسکال والیس، از میان مجلات مختلف، مجله روان شناسی معاصر با میانگین رتبه ۷۹/۰۰، تازه های علوم شناختی و روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی با میانگین رتبه ۴۴/۰۰ از نظر معیار بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند، به ترتیب در بالاترین و پایین ترین رتبه در بین مجلات مختلف قرار می گیرند.

۴-۳-۹ بررسی میزان کاربرد معیار توصیف محدودیت‌های پژوهش

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار توصیف محدودیت‌های پژوهش، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۴-۱۰ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می شود و نتیجه می‌گیریم که از نظر معیار توصیف محدودیت‌های پژوهش، بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود دارد.

جدول ۴-۱۰. رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار توصیف محدودیت‌های پژوهش

میانگین رتبه		مجله	
۷۵/۵۰		روان شناسی معاصر	
۷۵/۵۰		مشاوره و روان درمانی خانواده	
۷۵/۵۰		روان شناسی تحولی	
۷۵/۵۰		مطالعات روان شناختی	
۷۰/۵۰		روان شناسی و دین	
۶۰/۵۰		پژوهش های مشاوره	
۵۵/۵۰		تازه های علوم شناختی	
۵۰/۵۰		پژوهش های روانشناختی	
۵۰/۵۰		خانواده پژوهی	
۱۵/۵۰		روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی	
P=۰/۰۰۰	df=۹	$\chi^2=57/296$	N=۱۲۰

همانگونه که در جدول ۴-۱۰ مشاهده می‌گردد، بر اساس نتایج آزمون کراسکال والیس، از میان مجلات مختلف، مجله‌ی روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی با میانگین رتبه ۱۵/۵۰، از نظر معیار توصیف محدودیت‌های پژوهش در پایین ترین رتبه قرار می‌گیرد.

۴-۳-۱۰ بررسی میزان کاربرد معیار پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی

به منظور تعیین رتبه بندی و معناداری مجلات مختلف از نظر معیار پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی، آزمون خی دو و کراسکال والیس انجام شد. در جدول ۴-۱۱ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می شود و نتیجه می گیریم که از نظر معیار پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی، بین مجلات مختلف تفاوت معنی داری وجود دارد.

جدول ۴-۱۱ رتبه بندی مجلات مختلف از نظر معیار پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی

میانگین رتبه		مجله	
۷۶/۰۰		روان شناسی معاصر	
۷۱/۰۰		مطالعات روان شناختی	
۷۱/۰۰		روان شناسی تحولی	
۶۶/۰۰		روان شناسی و دین	
۶۱/۰۰		پژوهش های روان شناختی	
۶۱/۰۰		پژوهش های مشاوره	
۶۱/۰۰		تازه های علوم شناختی	
۶۱/۰۰		مشاوره و روان درمانی خانواده	
۵۱/۰۰		خانواده پژوهی	
۲۶/۰۰		روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی	
$P=0/000$	$df=9$	$\chi^2=30/580$	$N=120$

همانگونه که در جدول ۴-۱۱ مشاهده می گردد، بر اساس نتایج آزمون کراسکال والیس، از میان مجلات مختلف، مجله‌ی روان شناسی معاصر با میانگین رتبه ۷۶/۰۰ و روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی با میانگین رتبه ۲۶/۰۰ از نظر معیار پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی، به ترتیب در بالاترین و پایین ترین رتبه در بین مجلات مختلف قرار می گیرند.

۴-۴ بررسی وضعیت هر مجله از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل

در جداول زیر به بررسی وضعیت هر مجله از نظر میزان رعایت معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل پرداخته می‌شود.

۴-۴-۱ بررسی مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیارهای مختلف در مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی، آزمون‌های دو انجام شد. در جدول ۴-۱۲ مشخصات آماری و آماره‌های دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده در معیارهای ده گانه متفاوت است.

جدول ۴-۱۲. رتبه‌بندی مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل

تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیار	معیارها
۱۲	یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است
۱۱	نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه
۹	مرور نتایج به دست آمده
۹	پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی
۷	بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند
۷	تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش
۷	توصیف محدودیت‌های پژوهش
۴	مرور مقدمه
۴	مرور روش تحقیق
۱	اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است
$P=0/001$	$df=9$ $\chi^2=21/535$

همانگونه که در جدول ۴-۱۲ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده گانه، معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است با فراوانی ۱۲ نشان دهنده‌ی بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره انتخاب شده از مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی و معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است، با فراوانی ۱ نشان دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۲-۴-۴ بررسی مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیارهای مختلف در مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره، آزمون‌های دو انجام شد. در جدول ۴-۱۳ مشخصات آماری و آماره‌های دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده در معیارهای ده گانه متفاوت است.

جدول ۴-۱۳. رتبه‌بندی مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل

تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیار		معیارها
۱۲		یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است
۱۲		نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه
۱۲		تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش
۹		مرور نتایج به دست آمده
۹		توصیف محدودیت‌های پژوهش
۹		پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی
۶		بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند
۵		مرور مقدمه
۱		اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است
۰		مرور روش تحقیق
$P=0/0001$	df=۹	$\chi^2=64/133$

همانگونه که در جدول ۴-۱۳ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده گانه، معیارهای یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه و تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش با فراوانی ۱۲ نشان دهنده‌ی بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره و معیار مرور روش تحقیق با فراوانی ۰ نشان دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۴-۴-۳ بررسی مجله‌ی تازه‌های علوم شناختی

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده‌ی معیارهای مختلف در مجله‌ی تازه‌های علوم شناختی، آزمون‌های دو انجام شد. در جدول ۴-۱۴ مشخصات آماری و آماره‌های دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۰/۰۵ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده در معیارهای ده‌گانه متفاوت است.

جدول ۴-۱۴. رتبه‌بندی مجله‌ی تازه‌های علوم شناختی از نظر معیارهای ده‌گانه‌ی الگوی گلاسن دیل

معیارها	تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیار
یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان‌دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان‌دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است	۱۲
نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه	۱۲
تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش	۱۱
مرور نتایج به دست آمده	۱۱
پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی	۹
توصیف محدودیت‌های پژوهش	۸
مرور مقدمه	۷
بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند	۴
اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است	۳
مرور روش تحقیق	۲
$\chi^2 = 64/133$	df=9
	P=0/001

همانگونه که در جدول ۴-۱۴ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده‌گانه، معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان‌دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان‌دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است و نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه با فراوانی ۱۲ نشان‌دهنده بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از مجله‌ی تازه‌های علوم شناختی و معیار مرور روش تحقیق با فراوانی ۲ نشان‌دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۴-۴-۴ بررسی مجله‌ی روان شناسی معاصر

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت کننده‌ی معیارهای مختلف در مجله‌ی روان-شناسی معاصر، آزمون خی دو انجام شد. در جدول ۴-۱۵ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت کننده در معیارهای ده گانه متفاوت است.

جدول ۴-۱۵ رتبه بندی مجله روان شناسی معاصر از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل

معیارها	تعداد شماره های رعایت کننده معیار
یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است	۱۲
تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش	۱۲
توصیف محدودیت‌های پژوهش	۱۲
پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی	۱۲
بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند	۱۱
مرور نتایج به دست آمده	۱۰
نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه	۱۰
مرور مقدمه	۸
اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است	۴
مرور روش تحقیق	۱
$\chi^2 = 64/133$	df=9
	P=0/001

همانگونه که در جدول ۴-۱۵ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده گانه، معیارهای یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش، توصیف محدودیت‌های پژوهش و پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی با فراوانی ۱۲ نشان دهنده بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره انتخاب شده از مجله‌ی روان شناسی معاصر و معیار مرور روش تحقیق با فراوانی ۱ نشان دهنده کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۴-۴-۴ بررسی مجله‌ی خانواده پژوهی

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده‌ی معیارهای مختلف در مجله‌ی خانواده پژوهی، آزمون خی دو انجام شد. در جدول ۴-۱۶ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P=0/002$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده در معیارهای ده گانه متفاوت است.

جدول ۴-۱۶. رتبه بندی مجله خانواده پژوهی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسن دیل

معیارها	تعداد شماره های رعایت کننده معیار
یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است	۱۲
تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش	۱۱
نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه	۱۱
مرور نتایج به دست آمده	۹
بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند	۸
مرور مقدمه	۸
توصیف محدودیت‌های پژوهش	۷
پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی	۷
اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است	۵
مرور روش تحقیق	۴
$\chi^2=20/610$	df=9
	P=0/002

همانگونه که در جدول ۴-۱۶ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده گانه، معیارهای یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است با فراوانی ۱۲ نشان دهنده‌ی بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از مجله‌ی خانواده پژوهی و معیار مرور روش تحقیق با فراوانی ۴ نشان دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۵-۴-۴ بررسی مجله‌ی روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت کننده‌ی معیارهای مختلف در مجله‌ی روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی، آزمون خ‌ی دو انجام شد. در جدول ۴-۱۷ مشخصات آماری و آماره خ‌ی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0.0001$ می باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۰.۹۵ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت کننده در معیارهای ده گانه متفاوت است.

جدول ۴-۱۷. رتبه بندی مجله روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن

دیل

معیارها	تعداد شماره های رعایت کننده معیار
یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است	۱۲
مرور نتایج به دست آمده	۱۱
نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه	۱۱
تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش	۱۰
مرور مقدمه	۶
بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند	۴
پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی	۲
مرور روش تحقیق	۲
اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است	۱
توصیف محدودیت‌های پژوهش	۰
$\chi^2=35/559$	df=9
	P=۰/۰۰۰

همانگونه که در جدول ۴-۱۷ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده گانه، معیار یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است با فراوانی ۱۲ نشان دهنده‌ی بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از مجله‌ی روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی و معیار توصیف محدودیت‌های پژوهش با فراوانی ۰ نشان دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۴-۴-۶ بررسی مجله‌ی روان‌شناسی و دین

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده‌ی معیارهای مختلف در مجله‌ی روان‌شناسی و دین، آزمون‌های دو انجام شد. در جدول ۴-۱۸ مشخصات آماری و آماره‌های دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0.0001$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده در معیارهای ده‌گانه متفاوت است.

جدول ۴-۱۸. رتبه‌بندی مجله روان‌شناسی و دین از نظر معیارهای ده‌گانه الگوی گلاسمن دیل

معیارها	تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیار
مرور نتایج به دست آمده	۱۲
نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه	۱۲
یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است	۱۲
تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش	۱۲
توصیف محدودیت‌های پژوهش	۱۱
پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی	۱۰
مرور مقدمه	۷
بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند	۶
مرور روش تحقیق	۲
اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است	۲
$\chi^2=97/209$	df=9
	P=0.000

همانگونه که در جدول ۴-۱۸ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده‌گانه، معیارهای یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، مرور نتایج به دست آمده و تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش با فراوانی ۱۲ نشان دهنده‌ی بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از مجله‌ی روان‌شناسی و دین و مرور روش تحقیق و معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است با فراوانی ۲ نشان دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۴-۴-۷ بررسی مجله‌ی روان شناسی تحولی

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت کننده‌ی معیارهای مختلف در مجله‌ی روان-شناسی تحولی، آزمون خی دو انجام شد. در جدول ۴-۱۹ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی spss مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت کننده در معیارهای ده گانه متفاوت است.

جدول ۴-۱۹. رتبه بندی مجله روان شناسی تحولی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل

تعداد شماره های رعایت کننده معیار	معیارها
۱۲	مرور نتایج به دست آمده
۱۲	نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه
۱۲	یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است
۱۲	تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش
۱۲	توصیف محدودیت‌های پژوهش
۱۱	پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی
۹	بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند
۷	مرور مقدمه
۶	اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است
۲	مرور روش تحقیق
$P=0/000$	$df=9$ $\chi^2=81/453$

همانگونه که در جدول ۴-۱۹ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده گانه، معیارهای یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، مرور نتایج به دست آمده و تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش با فراوانی ۱۲ نشان دهنده‌ی بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره انتخاب شده از مجله‌ی روان شناسی تحولی و مرور روش تحقیق با فراوانی ۲ نشان دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۴-۴-۸ بررسی مجله‌ی مشاوره و روان درمانی خانواده

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیارهای مختلف در مجله‌ی مشاوره و روان درمانی خانواده، آزمون خی دو انجام شد. در جدول ۴-۲۰ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده در معیارهای ده گانه متفاوت است.

جدول ۴-۲۰. رتبه بندی مجله مشاوره و روان درمانی خانواده از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسن دیل

تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیار	معیارها
۱۲	نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه
۱۲	یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است
۱۲	تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش
۱۲	توصیف محدودیت‌های پژوهش
۱۰	بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند
۹	مرور نتایج به دست آمده
۹	پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی
۶	مرور مقدمه
۲	اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است
۲	مرور روش تحقیق
$P=0/000$	$df=9$ $\chi^2=75/628$

همانگونه که در جدول ۴-۲۰ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده گانه، معیارهای یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، توصیف محدودیت‌های پژوهش و تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش با فراوانی ۱۲ نشان دهنده‌ی بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از مجله‌ی روان شناسی تحولی و مرور روش تحقیق با فراوانی ۲ نشان دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۴-۴-۹ بررسی مجله‌ی مطالعات روانشناختی

به منظور تعیین معناداری فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیارهای مختلف در مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی، آزمون خی دو انجام شد. در جدول ۴-۲۱ مشخصات آماری و آماره خی دو آورده شده است. با توجه به خروجی SPSS مقدار عدد معناداری (sig) $P < 0/0001$ می‌باشد و از معیار قضاوت محقق کمتر است بنابراین فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود و نتیجه می‌گیریم که فراوانی تعداد شماره‌های رعایت‌کننده در معیارهای ده گانه متفاوت است.

جدول ۴-۲۱. رتبه بندی مجله مطالعات روان شناختی از نظر معیارهای ده گانه الگوی گلاسمن دیل

معیارها	تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیار
نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه	۱۲
یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است	۱۲
تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش	۱۲
توصیف محدودیت‌های پژوهش	۱۲
پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی	۱۱
مرور مقدمه	۱۱
بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند	۸
مرور نتایج به دست آمده	۸
مرور روش تحقیق	۱
اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است	۰
$\chi^2=75/628$	df=9
	P=0/000

همانگونه که در جدول ۴-۲۱ مشاهده می‌گردد، از میان معیارهای مختلف ده گانه، معیارهای یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، توصیف محدودیت‌های پژوهش و تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش با فراوانی ۱۲ نشان دهنده‌ی بیشترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی و معیار اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است با فراوانی ۰ نشان دهنده‌ی کمترین معیار رعایت شده در بین ۱۲ شماره‌ی انتخاب شده از این مجله می‌باشد.

۴-۵ جمع بندی موارد رعایت معیارها در مجلات

جدول ۴-۲۲ به صورت کلی تعداد شماره‌های رعایت کننده مجله‌ها را در هریک از معیارها نشان

می‌دهد.

جدول ۴-۲۲. جدول کلی تعداد شماره‌های رعایت کننده مجله‌ها را در هریک از معیارها

مطالعات روان شناختی تعداد	مشاوره و روان درمانی خانواده تعداد	روان شناسی تحولی تعداد	روان شناسی و دین تعداد	روان شناسی. انجمن ایرانی روان شناسی تعداد	خانواده پژوهی تعداد	روان شناسی معاصر تعداد	تازه های علوم شناختی تعداد	پژوهش-های مشاوره تعداد	پژوهش-های روان شناختی تعداد	معیار	
										مجله	معیار
۱۱	۶	۷	۷	۶	۸	۸	۷	۵	۴	مرور مقدمه	
۱	۲	۲	۲	۲	۴	۱	۲	۱۲	۴	مرور روش تحقیق	
۸	۹	۱۲	۱۲	۱۱	۹	۱۰	۱۱	۹	۹	مرور نتایج به دست آمده	
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۱	۱۱	۱۰	۱۲	۱۲	۱۱	نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه	
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است	
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۰	۱۱	۱۲	۱۱	۱۲	۷	تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش	
۰	۲	۶	۲	۱	۵	۴	۳	۱	۱	اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است	
۸	۱۰	۹	۶	۴	۸	۱۱	۴	۶	۷	بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند	
۱۲	۱۲	۱۲	۱۱	۰	۷	۱۲	۸	۹	۷	توصیف محدودیت‌های پژوهش	
۱۱	۹	۱۱	۱۰	۲	۷	۱۲	۹	۹	۹	پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی	
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	بیشترین تعدد	

جدول ۴-۲۲ وضعیت هر مجله را در تعداد شماره‌های رعایت کننده معیارهای ده‌گانه الگو نشان می‌دهد. با توجه به نتایج جدول‌های ۴-۲، ۴-۳، ۴-۴، ۴-۵ و ۴-۶ تفاوت‌ها در پنج معیار نخست، معنی دار نیست. بدین معنا که کلیه‌ی مجلات در معیارهای مرور مقدمه، مرور روش تحقیق، مرور نتایج به دست آمده، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه و یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، به یک میزان این معیارها را رعایت کرده‌اند و بین آنها تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. اما با توجه به جدول‌های ۴-۷، ۴-۸، ۴-۹، ۴-۱۰ و ۴-۱۱ می‌توان دریافت که مجلات مورد بررسی در میزان رعایت معیارهای تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش، اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر تازگی آن است، بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند، توصیف محدودیت‌های پژوهش و پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی با هم متفاوت هستند و میزان پایبندی آنها به این معیارها یکسان نیست.

۴-۶ خلاصه‌ی الگو در چهار بخش

می‌توان معیارهای ده‌گانه الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) را در چهار بخش که عبارتند از الف) بازبینی بخش‌های پیشین (خلاصه کردن / بازبینی نتایج اصلی یا کلیدی) شامل مرور مقدمه، مرور روش تحقیق و مرور نتایج به دست آمده، ب) طرح ریزی (ایجاد ارتباط با پژوهش‌های موجود) شامل نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، ج) دستاوردها (تصفیه‌ی پیامدهای پژوهش) شامل یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان‌دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان‌دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش و اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است و د) بیان محدودیت‌ها با توجه به پژوهش حاضر و نگاهی به پژوهش‌های آینده، بیان کاربردها شامل بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند، توصیف محدودیت‌های پژوهش و پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی خلاصه کرد. در جدول ۴-۲۳ تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیارهای چهارگانه را در مجله‌های مختلف نشان داده شده است.

جدول ۴-۲۳ تعداد شماره‌های رعایت‌کننده معیارهای چهارگانه را در مجله‌های مختلف

مجله معیار	پژوهش‌های روان‌شناختی	پژوهش‌های مشاوره	تازه‌های علوم شناختی	روان‌شناسی معاصر	خانواده پژوهی	روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی	روان‌شناسی و دین	روان‌شناسی تحولی	مشاوره و روان‌درمانی خانواده	مطالعات روان‌شناختی	آماره‌های دو	سطح معنی‌داری
بازبینی بخش‌های پیشین (خلاصه کردن / بازبینی نتایج اصلی یا کلیدی)	۱۷	۲۶	۲۰	۱۹	۲۱	۱۹	۲۱	۲۱	۱۷	۲۰	۱۹/۰۲	۰/۰۰۱
طرح ریزی (ایجاد ارتباط با پژوهش‌های موجود)	۱۱	۱۲	۱۲	۱۰	۱۱	۱۱	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۰/۳۱	۰/۵۰۹
دستاوردها (تصفیه‌ی پیامدهای پژوهش)	۲۰	۲۵	۲۶	۲۸	۲۸	۲۳	۲۶	۲۸	۲۶	۲۴	۲۵/۰۳	۰/۰۰۳
بیان محدودیت‌ها با توجه به پژوهش حاضر و نگاهی به پژوهش‌های آینده، بیان کاربردها	۲۳	۲۴	۲۱	۳۵	۲۲	۶	۲۷	۳۲	۳۱	۳۱	۳۸/۴۱	۰/۰۰۰

چنانچه در جدول ۴-۲۳ نشان داده شده است از لحاظ معیار طرح ریزی بین مجلات مختلف از لحاظ تعداد شماره‌های رعایت کننده آن تفاوت معنی داری وجود ندارد و مجلات مختلف این معیار را به یک اندازه رعایت کرده اند اما از نظر تعداد شماره‌های رعایت کننده معیار بازبینی بخش‌های پیشین، دستاوردها و بیان محدودیت‌ها با توجه به پژوهش حاضر و نگاهی به پژوهش‌های آینده، بین شماره‌های مختلف مجلات تفاوت معنی داری وجود دارد در مورد معیار بازبینی بخش‌های پیشین، مجلات خانواده پژوهی، روان شناسی و دین و روان شناسی تحولی بیشترین تعداد شماره‌های رعایت کننده این معیار دارا هستند. در مورد معیار دستاوردها، مجلات روان شناسی معاصر، خانواده پژوهی و روان شناسی تحولی بیشترین تعداد شماره‌های رعایت کننده این معیار دارا هستند. در مورد معیار بیان محدودیت‌ها با توجه به پژوهش حاضر و نگاهی به پژوهش‌های آینده، مجله‌ی روان شناسی معاصر بیشترین تعداد شماره‌های رعایت کننده این معیار دارا هستند.

فصل پنجم

جمع بندی و نتیجه گیری

۱-۵ مقدمه

در این فصل نخست، مروری بر روند انجام پژوهش خواهیم داشت، بحث و بررسی و پاسخ به پرسش‌ها، جمع بندی و نتیجه گیری، محدودیت‌های پژوهش و پیشنهادات، دیگر بخش‌های این فصل خواهد بود.

۲-۵ مروری بر روند انجام پژوهش

مطالب علمی به صورت‌های مختلفی منتشر می‌شوند از جمله کتاب، مقالات مجلات و همایش‌ها و... اما جایگاه مقالات پژوهشی در این میان ممتاز است زیرا اساس ارتباطات علمی در دنیای امروز، مقالاتی است که در مجلات منتشر می‌شود. از سویی نوشتن مقاله‌ی علمی ضوابط و چارچوب‌هایی را می‌طلبد که عدم توجه به آن‌ها پژوهشگر را از رسیدن به هدف اصلی خود که همانا گسترش علم و معرفی پژوهش خود به دیگر محققان است، باز می‌دارد. بحث و نتیجه‌گیری آخرین بخش هر پژوهش علمی است. به نظر می‌رسد این بخش، یکی از دشوارترین بخش‌های یک مقاله برای توصیف و نوشتن باشد. البته عنوان فصل پایانی در مقاله‌های همه‌ی مجلات یکسان نیست، برخی با عنوان بحث، برخی با عنوان بحث و نتیجه‌گیری و برخی با عنوان نتایج پایان می‌یابند. درباره‌ی محتوای بخش بحث و نتیجه‌گیری معیارهایی در کتاب‌های مختلف روش تحقیق و روش نگارش متون علمی، آورده شده است که کم و بیش یکسان است. پژوهش حاضر در پی بررسی چگونگی کاربرد و تحقق این معیارها و یا عدم تحقق آن‌ها در مقالات گروه روان‌شناسی است که در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه شده‌اند. در این پژوهش از الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) که الگویی کاربردی در این زمینه است، استفاده می‌شود.

در مسیر انجام این پژوهش پس از جمع‌آوری نمونه‌ها، مقالات مورد نظر مطالعه شد و تمرکز اصلی بر روی بخش بحث و نتیجه‌گیری این مقالات بود. به این دلیل که بخش بحث و نتیجه‌گیری در واقع عصاره‌ی نتایج و دستاوردهای پژوهش است، لازم بود تمام بخش‌های مقاله اعم از چکیده، مقدمه، پیشینه‌ی پژوهش، روش تحقیق و نتایج به طور دقیق مطالعه و درک شود. برای هر یک از مقاله‌ها فایلی در نظر گرفته شد و بر اساس الگوی پژوهش، الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰)، تجزیه و تحلیل کمی انجام شد. الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) محتوا و ساختار بخش بحث و نتیجه‌گیری را در ۱۰ بخش معرفی می‌کند که عبارتند از مرور مقدمه، مرور روش تحقیق، مرور نتایج به دست آمده، نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه، یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است، تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش، اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است، بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند، توصیف محدودیت‌های پژوهش به گونه‌ای که این توصیف، به پژوهش‌های آینده مسیر را نشان دهد، پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاصی برای پژوهش بعدی. در پایان، ۱۰ معیار الگوی پژوهش در چهار بخش خلاصه شد و تحلیل‌های مربوطه انجام شد. این معیارها عبارتند از: الف) بازبینی بخش‌های پیشین (خلاصه کردن/

بازبینی نتایج اصلی یا کلیدی) ب) طرح ریزی (ایجاد ارتباط با پژوهش‌های موجود) ج) دستاوردها (تصفیه‌ی پیامدهای پژوهش) د) بیان محدودیت‌ها با توجه به پژوهش حاضر و نگاهی به پژوهش‌های آینده، بیان کاربردها.

جامعه‌ی آماری این پژوهش کلیه‌ی مجلات گروه روان‌شناسی است که در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه می‌شود. نمونه‌های مورد بررسی ۴ مقاله از هر یک از ۳ شماره‌ی آخر (سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴) مجلات مورد بررسی است که در مجموع ۱۲۰ مقاله مورد بررسی قرار گرفت. مجلات بر اساس ضریب تاثیر (IF)، مرتب شدند. ۱۰ مجله با بالاترین ضریب تاثیر انتخاب شد. این مجلات عبارتند از روان‌شناسی و دین، خانواده پژوهی، روان‌شناسی معاصر، روان‌شناسی- انجمن ایرانی روان‌شناسی، روان‌شناسی تحولی - روان‌شناسان ایرانی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، مطالعات روان‌شناختی، تازه‌های علوم شناختی، پژوهش‌های مشاوره و پژوهش‌های روان‌شناختی با بالاترین ضریب تاثیر (IF) که به ترتیب، ۵۷۱/۵، ۵۰۸/۵، ۴۲۹/۴، ۴۱۱/۴، ۳۸۰/۳، ۲۶۷/۲، ۲۳۲/۲، ۲۰۶/۲، ۱۹۶/۱ و ۱۸۸/۱ می‌باشد. زمان اعلام این ضرایب، بهمن ماه ۱۳۹۲ می‌باشد. انتخاب مجلات به شیوه‌ی هدفمند و انتخاب مقالات به صورت تصادفی انجام شد.

۳-۵ بحث و بررسی و پاسخ به پرسش‌ها

در جدول‌های ۴-۲ تا ۴-۱۱ تحلیل آماری میانگین رتبه کاربرد معیارهای ده گانه‌ی الگوی گلاسمن دیل در مجلات مورد بررسی آمده است. در جدول‌های ۴-۱۲ تا ۴-۲۱ نیز میزان کاربرد معیارهای ده گانه‌ی الگو در مجلات به تفکیک مورد بررسی قرار گرفته است. در تحلیل‌های صورت گرفته در جدول‌های بخش دوم کلیه‌ی تفاوت‌ها معنی‌دار هستند. در اینجا به تجزیه و تحلیل این موارد می‌پردازیم.

مرور مقدمه: در کاربرد این معیار، بین مجلات مختلف تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. با وجود معنی‌دار نشدن تفاوت میانگین‌ها، مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی بیشترین میزان رعایت این معیار و مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی کمترین میزان کاربرد این معیار را دارد. این معیار، رتبه‌ی هشتم در میزان کاربرد در مجلات را به خود اختصاص می‌دهد (۵۸ مقاله از ۱۲۰ مقاله). مجله‌های مطالعات روان‌شناختی (۱۱ مقاله)، خانواده پژوهی (۸ مقاله)، روان‌شناسی معاصر (۸ مقاله)، روان‌شناسی و دین (۷ مقاله)، روان‌شناسی تحولی (۷ مقاله)، تازه‌های علوم شناختی (۷ مقاله)، روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی (۶ مقاله)، مشاوره و روان‌درمانی خانواده (۶ مقاله)، پژوهش‌های مشاوره (۵ مقاله) و پژوهش‌های روان‌شناختی (۴ مقاله) از این معیار بهره برده‌اند. بنابراین می‌توان چنین نتیجه گرفت که این معیار در بین نویسندگان مقالات چندان معیار مهمی به حساب نمی‌آید.

مرور روش تحقیق: در کاربرد این معیار نیز بین مجلات مورد بررسی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. با این وجود مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی بیشترین و مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره کمترین توجه به این معیار را داشته‌اند. این معیار نیز چندان مورد توجه واقع نشده است به گونه‌ای که کاربرد آن رتبه‌ی نهم را در کاربرد معیارهای ده گانه کسب کرده است (۳۲ مقاله). مجلات خانواده پژوهی و پژوهش‌های روان‌شناختی)

هر یک ۴ مقاله)، مجلات تازه‌های علوم شناختی، روان‌شناسی تحولی، روان‌شناسی و دین، روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی و مشاوره و روان‌درمانی خانواده (هر یک ۲ مقاله)، مجله‌های مطالعات روان‌شناختی و روان‌شناسی معاصر (هر کدام ۱ مقاله) و مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره (۰ مقاله) به این معیار توجه داشته‌اند. بنابراین این معیار نیز مغفول واقع شده است.

مرور نتایج به دست آمده: از لحاظ آماری تفاوت معنی داری بین میانگین کاربرد این معیار در مجلات مختلف وجود ندارد. علی‌رغم معنی دار نشدن تفاوت میانگین‌ها، مجله‌ی روان‌شناسی و دین و مجله‌ی روان‌شناسی تحولی، بیشترین و مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی کم‌ترین کاربرد این معیار را داشته‌اند. این معیار تا حدود زیادی مورد توجه نویسندگان بوده است و رتبه‌ی چهارم در بین میزان توجه به معیارهای ده‌گانه را به خود اختصاص داده است (۱۰۰ مقاله). مجلات روان‌شناسی و دین و روان‌شناسی تحولی (کلیدی مقالات)، روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی (۱۱ مقاله)، تازه‌های علوم شناختی (۱۱ مقاله)، روان‌شناسی معاصر (۱۰ مقاله)، مجله‌های مشاوره و روان‌درمانی خانواده، پژوهش‌های روان‌شناختی، خانواده پژوهی و پژوهش‌های مشاوره (هر یک ۹ مقاله) و مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی (۸ مقاله) به ترتیب از این معیار استفاده کرده‌اند. بنابراین مرور نتایج پژوهش یکی از معیارهای مطلوب نویسندگان بوده است.

نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه: در کاربرد این معیار نیز در مجلات بررسی شده تفاوت معنی داری دیده نمی‌شود. اما با وجود معنی دار نبودن تفاوت میانگین‌ها، به جز مجله‌ی روان‌شناسی معاصر که کم‌ترین کاربرد را دارد و مجلات پژوهش‌های روان‌شناختی، خانواده پژوهی و روان‌شناسی انجمن ایرانی، که میانگین رتبه‌ی بالاتری از مجله‌ی روان‌شناسی معاصر دارند، بقیه‌ی مجلات کاربرد مساوی دارند. این معیار رتبه‌ی دوم در توجه به معیارهای ده‌گانه را به خود اختصاص داده است به گونه‌ای که ۱۱۵ مقاله این معیار را رعایت کرده‌اند و این موضوع نشان دهنده‌ی اهمیت این معیار در بین نویسندگان مقالات بوده است. مجله‌های روان‌شناسی و دین، روان‌شناسی تحولی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، مطالعات روان‌شناختی، تازه‌های علوم شناختی و پژوهش‌های مشاوره (کلیدی مقالات)، مجلات پژوهش‌های روان‌شناختی، خانواده پژوهی و روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی (هر یک ۱۱ مقاله) و مجله‌ی روان‌شناسی معاصر (۱۰ مقاله) به این معیار توجه داشته‌اند.

یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است: مانند معیارهای پیشین، تفاوت معنی داری در کاربرد این معیار در مجلات مورد بررسی وجود ندارد و همه‌ی مجلات میانگین رتبه‌ی مساوی دارند. توجه به این معیار بالاترین رتبه را در بین رعایت معیارهای ده‌گانه به خود اختصاص می‌دهد به گونه‌ای که کلیه‌ی ۱۲۰ مقاله‌ی بررسی شده به نوعی به این معیار توجه داشته‌اند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که این معیار اساسی‌ترین معیار در بین نویسندگان مقالات بوده است.

تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش: برخلاف معیارهای پیشین، تفاوت میان میانگین رتبه‌ها در کاربرد این معیار در مجلات مورد بررسی، معنی دار است. به طوری که مجلات روان‌شناسی و

دین، روان‌شناسی تحولی، پژوهش‌های مشاوره، روان‌شناسی معاصر، مشاوره و روان‌درمانی خانواده و مطالعات روان‌شناختی با میانگین رتبه‌ی ۰/۶۵، بیشترین توجه به این معیار و مجلات تازه‌های علوم شناختی، خانواده پژوهی، روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی و پژوهش‌های روان‌شناختی با میانگین رتبه‌ی ۰/۶۰، ۰/۶۰، ۰/۵۵ و ۰/۴۰ در رتبه‌های بعدی قرار دارند. این معیار نیز از معیارهای مهم و مورد توجه نویسندگان بوده است. ۱۱۱ مقاله این معیار را رعایت کرده‌اند و رتبه‌ی رعایت این معیار، سوم است. مجلات پژوهش‌های مشاوره، روان‌شناسی معاصر، روان‌شناسی و دین، روان‌شناسی تحولی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده و مطالعات روان‌شناختی (کلیه‌ی مقالات)، مجله‌های تازه‌های علوم شناختی و خانواده پژوهی (هر یک ۱۱ مقاله)، مجله‌ی روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی (۱۰ مقاله) و مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی (۷ مقاله) به ترتیب از این معیار استفاده کرده‌اند.

اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است: در کاربرد این معیار در میانگین رتبه‌ی مجلات تفاوت معنی‌داری وجود دارد. با توجه به جدول ۴-۸ درمی‌یابیم که مجله‌ی روان‌شناسی تحولی با میانگین رتبه‌ی ۰/۷۸ بالاترین میزان کاربرد را دارد. مجله‌های خانواده پژوهی، روان‌شناسی معاصر و تازه‌های علوم شناختی با میانگین رتبه‌ی ۰/۷۳، ۰/۶۸ و ۰/۶۳ در رتبه‌های بعدی، مجلات مشاوره و روان‌درمانی خانواده و روان‌شناسی و دین با میانگین رتبه‌ی ۰/۵۸ و مجلات روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی، پژوهش‌های روان‌شناسی و پژوهش‌های مشاوره با میانگین رتبه‌ی ۰/۵۳ در رتبه‌های بعدی و سرانجام مجله‌ی مطالعات روان‌شناسی با میانگین رتبه‌ی ۰/۴۸ پایین‌ترین رتبه را به خود اختصاص داده است. توجه به این معیار پایین‌ترین رتبه را به خود اختصاص داده است به طوری که تنها ۲۵ مقاله از ۱۲۰ مقاله‌ی بررسی شده به این معیار توجه داشته‌اند. مجلات روان‌شناسی تحولی، خانواده پژوهی، روان‌شناسی معاصر، تازه‌های علوم شناختی، روان‌شناسی و دین، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی، پژوهش‌های روان‌شناختی، پژوهش‌های مشاوره و مطالعات روان‌شناختی به ترتیب در ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۱، ۱ و ۰ مقاله به این معیار توجه داشته‌اند.

بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند: در توجه به این معیار نیز در مجلات مختلف تفاوت معنی‌دار وجود دارد. مجله‌ی روان‌شناسی معاصر بیش‌ترین میانگین رتبه و مجله‌های تازه‌های علوم شناختی و روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی کم‌ترین میانگین رتبه را دارند. مجلات مشاوره و روان‌درمانی خانواده، روان‌شناسی تحولی، خانواده پژوهی، مطالعات روان‌شناختی، پژوهش‌های روان‌شناختی، پژوهش‌های مشاوره و روان‌شناسی و دین به ترتیب بین بیشترین و کمترین میانگین رتبه قرار دارند. این معیار نیز چندان مورد اقبال نبوده است و رتبه‌ی هفتم در بین معیارهای ده گانه را به خود اختصاص داده است. در مجموع ۷۳ مقاله به این معیار توجه داشته‌اند. مجلات روان‌شناسی معاصر (۱۱ مقاله)، روان‌شناسی تحولی (۹ مقاله)، مشاوره و روان‌درمانی خانواده (۱۰ مقاله)، خانواده پژوهی (۸ مقاله)، مطالعات روان‌شناختی (۸ مقاله)، پژوهش‌های روان‌شناختی (۷ مقاله)، روان‌شناسی و دین (۶ مقاله)، پژوهش‌های مشاوره (۶ مقاله)، تازه‌های علوم شناختی (۴ مقاله) و روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی (۴ مقاله) به ترتیب از این معیار

بهره برده‌اند.

توصیف محدودیت‌های پژوهش: در توجه به این معیار نیز مجلات، به طور یکسان عمل نکرده‌اند و تفاوت میانگین رتبه‌ها معنی دار است. مجله‌های روان‌شناسی معاصر، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، روان‌شناسی تحولی و مطالعات روان‌شناختی با میانگین رتبه‌ی ۷۵٪ بالاترین میانگین رتبه و مجله‌های روان‌شناسی و دین، پژوهش‌های مشاوره، تازه‌های علوم شناختی، پژوهش‌های روان‌شناختی، خانواده پژوهی و روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی به ترتیب با میانگین رتبه‌ی ۷۰/۵٪، ۶۰/۵٪، ۵۵/۵٪، ۵۰/۵٪، ۵۰/۵٪ و ۱۵/۵٪ در رتبه‌های بعدی قرار دارند. توجه به این معیار در رتبه‌ی ششم قرار می‌گیرد. به گونه‌ای که ۷۸ مقاله به این معیار توجه داشته‌اند. در کلیه‌ی مقالات مجلات مطالعات روان‌شناختی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، روان‌شناسی معاصر و روان‌شناسی تحولی به این معیار توجه شده است. در مجلات روان‌شناسی و دین، پژوهش‌های مشاوره، تازه‌های علوم شناختی، پژوهش‌های روان‌شناختی، خانواده پژوهی و روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی به ترتیب ۱۱، ۹، ۸، ۷، ۷ و ۰ مقاله به این معیار حساسیت نشان داده‌اند.

پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاص برای پژوهش‌های بعدی: تفاوت کاربرد این معیار نیز در مجلات مورد بررسی معنی دار است. ترتیب مجلات با توجه به میانگین رتبه به صورت زیر است: روان‌شناسی معاصر، مطالعات روان‌شناختی، روان‌شناسی تحولی، روان‌شناسی و دین، پژوهش‌های روان‌شناختی، پژوهش‌های مشاوره، تازه‌های علوم شناختی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، خانواده پژوهی و روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی. رتبه‌ی توجه به این معیار در میانه‌ی رتبه‌ها قرار دارد و رتبه‌ی پنجم را به خود اختصاص داده است. در ۸۹ مقاله به رعایت آن توجه شده است. مجله‌ی روان‌شناسی معاصر (کلیه مقالات)، روان‌شناسی تحولی (۱۱ مقاله)، مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی (۱۱ مقاله)، مجله‌ی روان‌شناسی و دین (۱۰ مقاله)، مجلات پژوهش‌های روان‌شناختی، پژوهش‌های مشاوره، تازه‌های علوم شناختی و مشاوره و روان‌درمانی خانواده (هر یک ۹ مقاله)، مجله‌ی خانواده پژوهی (۷ مقاله) و مجله‌ی روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی (۲ مقاله) به این معیار توجه داشته‌اند.

همچنین معیارهای ده‌گانه‌ی الگو در چهار معیار کلی‌تر خلاصه شده‌اند و این تحلیل نیز در جدول ۴-۲۳ انجام شده است. از بررسی‌های صورت گرفته در این بخش نیز می‌توان دریافت که در میان این چهار معیار مطرح شده، تنها در معیار دوم (طرح ریزی: ایجاد ارتباط با پژوهش‌های موجود) تفاوت معنی داری بین میزان کاربرد این معیار در مجلات مختلف وجود ندارد. بدین معنی که همه‌ی مجلات مورد بررسی به یک نسبت به این معیار توجه داشته‌اند. تفاوت‌ها در میزان کاربرد معیار نخست (بازبینی بخش‌های پیشین: خلاصه کردن/بازبینی نتایج اصلی یا کلیدی)، معنی دار است. مجله‌های پژوهش‌های مشاوره، خانواده پژوهی، روان‌شناسی و دین، روان‌شناسی تحولی، تازه‌های علوم شناختی، مطالعات روان‌شناختی، روان‌شناسی معاصر، روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی، پژوهش‌های روان‌شناختی و مشاوره و روان‌درمانی خانواده به ترتیب از بیشترین تا کمترین میزان توجه به این معیار را به خود اختصاص داده‌اند. درباره‌ی معیار سوم (دستاوردها: تصفیه‌ی پیامدهای پژوهش) نیز می‌توان گفت که تفاوت‌های موجود، معنی دار است و مجلات به یک نسبت به این

معیار توجه نداشته اند. مجلات روان‌شناسی معاصر، خانواده‌پژوهی و روان‌شناسی تحولی (هر یک با ۲۸ مورد استفاده)، مجلات تازه‌های علوم شناختی، روان‌شناسی و دین و مشاوره و روان‌درمانی خانواده (هر یک با ۲۶ مورد استفاده)، مجله‌ی پژوهش‌های مشاوره (۲۵ مورد استفاده)، مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی (با ۲۴ مورد استفاده)، مجله‌ی روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی (با ۲۳ مورد استفاده) و مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی، به ترتیب به این معیار توجه داشته اند. درباره‌ی معیار پایانی (بیان محدودیت‌ها با توجه به پژوهش حاضر و نگاهی به پژوهش‌های آینده، بیان کاربردها) نیز تفاوت‌های دیده شده، معنی‌دار است. مجلات مورد بررسی به ترتیب زیر به این معیار مقید بوده‌اند: روان‌شناسی معاصر (۳۵ مورد)، روان‌شناسی تحولی (۳۲ مورد)، مشاوره و روان‌درمانی خانواده و مطالعات روان‌شناختی (هر یک با ۳۱ مورد استفاده)، روان‌شناسی و دین (۲۷ مورد)، پژوهش‌های روان‌شناختی (۲۴ مورد)، پژوهش‌های روان‌شناختی (۲۳ مورد)، خانواده‌پژوهی (۲۲ مورد)، تازه‌های علوم شناختی (۲۱ مورد) و روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی (۶ مورد).

در پاسخ به پرسش نخست، «رتبه‌بندی مجلات مورد بررسی از نظر میزان رعایت موارد ده‌گانه‌ی الگوی گلاسمن دیل (۲۰۱۰) در نگارش بخش بحث و نتیجه‌گیری چگونه است؟» می‌توان گفت: در پنج معیار نخست، همه‌ی مجلات به طور یکسان به این معیارها توجه داشته‌اند و آنها را رعایت کرده‌اند. اما اهمیت این معیارها در نگارش مقالات یکسان نبوده است به گونه‌ای که معیار پنجم (یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است)، بالاترین کاربرد را داشته است، معیار چهارم (نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه) در رتبه‌ی دوم کاربرد در بین کلیه‌ی مجلات قرار دارد. معیار سوم (مرور نتایج به دست آمده) در جایگاه چهارم توجه قرار دارد. اما معیارهای اول و دوم یعنی مرور مقدمه و مرور روش تحقیق در جایگاه‌های هشتم و نهم قرار دارند یعنی مجلات مورد بررسی کمترین توجهی به این دو معیار داشته‌اند. در بررسی پنج معیار دوم، مشخص شد که تفاوت‌های موجود، معنی‌دار است، بنابراین در مجلات مختلف به نسبت متفاوت از این معیارها بهره‌برده شده است به طوری که معیار ششم (تمرکز بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش) در مجلات پژوهش‌های مشاوره، روان‌شناسی معاصر، روان‌شناسی و دین، روان‌شناسی تحولی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده و مطالعات روان‌شناختی بالاترین میزان کاربرد و در مجله‌ی پژوهش‌های روان‌شناختی کم‌ترین کاربرد را دارد. این معیار از جمله معیارهای مهم و مورد توجه مجلات بوده است به طوری که رتبه‌ی سوم در میزان کاربرد توسط مجلات را به خود اختصاص داده است (۱۱ مقاله از ۱۲۰ مقاله به این معیار توجه داشته‌اند). معیار هفتم (اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است) کم‌اهمیت‌ترین معیار در بین مقالات مورد بررسی بوده است و رتبه‌ی دهم را کسب کرده است. مجله‌ی روان‌شناسی تحولی بیشترین استفاده را از این معیار داشته و مجله‌ی مطالعات روان‌شناختی در هیچ مقاله‌ای به این معیار توجهی نداشته است. معیار هشتم (بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند) نیز چندان مورد توجه نویسندگان مقالات نبوده است و رتبه‌ی هفتم را به خود اختصاص داده است. مجله‌ی روان‌شناسی معاصر بیشترین کاربرد و مجلات روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی و تازه‌های علوم شناختی، کم‌ترین توجه را به این معیار داشته‌اند. معیار هشتم (توصیف

محدودیت‌های پژوهش) در رتبه‌ی ششم میزان کاربرد معیارها قرار گرفته است و مجله‌های مطالعات روان-شناختی، مشاوره و روان‌درمانی خانواده، روان‌شناسی تحولی و روان‌شناسی معاصر بیشترین توجه را به این معیار داشته‌اند و مجله‌ی روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی، هیچ استفاده‌ای از این معیار نکرده است. و در پایان معیار دهم (پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاص برای پژوهش‌های بعدی) در رتبه‌ی پنجم کاربرد قرار دارد و مجله‌ی روان‌شناسی معاصر بیشترین توجه و مجله‌ی روان‌شناسی انجمن ایرانی روان‌شناسی کمترین توجه را به این معیار داشته‌اند.

در پاسخ به پرسش دوم «خلاءها و کاستی‌های بخش بحث و نتیجه‌گیری مجلات مورد بررسی با توجه به الگوی پژوهش، چیست؟» با توجه به بررسی‌ها و تحلی‌های صورت گرفته می‌توان گفت: همه‌ی مجلات در کاربرد پنج معیار نخست، کم و بیش وضعیت یکسانی دارند یعنی همگی آنها به مرور مقدمه، روش تحقیق و نتایج به دست آمده پرداخته‌اند، جایگاه پژوهش مورد بررسی را در نقشه‌ی طرح شده در مقدمه نشان داده‌اند و دستاوردهای مثبت پژوهش و سهم آن را در رشته‌ی روان‌شناسی و مشاوره، یادآوری کرده‌اند. ولی از سوی دیگر این پنج معیار ارزش یکسانی نداشته‌اند و این موضوع می‌تواند مورد توجه قرار گیرد به گونه‌ای که معیارهای پنجم و چهارم در بالاترین اندازه‌ی اهمیت و معیارهای اول و دوم تقریباً در انتهای رتبه بندی اهمیت قرار دارند. بنابراین خلا موجود در این بخش، عدم توجه به معیارهای اول و دوم است. معیارهایی که به نظر نمی‌رسد اهمیتی کمتر از دیگر معیارها داشته باشند. میزان کاربرد معیارهای ششم تا دهم در مجلات مورد بررسی یکسان نیست از سوی دیگر درجه‌ی اهمیت این معیارها هم یکسان نبوده است.

با توجه به تحلیل‌ها و بررسی‌های صورت گرفته می‌توان چنین نتیجه گرفت که مجلات مورد بررسی به پنج معیار توجه یکسانی داشته‌اند و به نظر می‌سد که همه‌ی نویسندگان و مجلات این معیارها را معیارهای مشترک و ثابت در نگارش مقاله‌ی علمی می‌دانند. توجه به پنج معیار نیز در مجلات متفاوت است و این موضوع نشانگر رویکرد مجلات و نویسندگان در عدم پرداختن به این معیارهاست. به نظر می‌رسد پرداختن به هر ده معیار لازمه‌ی نگارش یک بخش بحث و نتیجه‌گیری علمی در یک مقاله است و پرداختن و عدم پرداختن به هر یک از این معیارها می‌تواند به عنوان معیاری برای ارزشیابی یک مقاله مد نظر قرار گیرد.

۴-۵ محدودیت‌های پژوهش

بدون شک این الگو نیز همچون سایر الگوها با محدودیت‌هایی روبه‌روست و قطعاً نمی‌تواند همه‌ی ابعاد مساله را بسنجد و برای آن توضیح و توجیهی مناسب داشته باشد. از سوی دیگر استخراج مصادیق رعایت الگو، مساله‌ای ریاضی گونه و به اصطلاح دو تا چهار تا نیست و ممکن است قضاوت افراد مختلف درباره‌ی مصادق‌ها الزاماً یکسان نباشد.

۵-۵ پیشنهادها

بررسی مجله‌های دیگر حوزه‌های علوم انسانی به منظور رسیدن به یک جمع بندی کلی درباره‌ی مقالات این حوزه و ارایه‌ی الگویی جامع برای نگارش مقالات علمی

اعمال بخش‌های دیگر الگوی گلاسن دیل (۲۰۱۰) بر روی مجله‌های بررسی شده در این پژوهش به منظور دستیابی به نتایجی جامع درباره‌ی چگونگی تدوین مقالات این حوزه

منابع و مأخذ

منابع فارسی:

- ارجلو، ناصر و حق‌جو، صدیقه. (۱۳۹۳). اصول نگارش مقالات علمی و ارایه در مجلات معتبر بین‌المللی. تهران: انتشارات کتاب میر.
- استاپلون، پل. (۱۳۷۹). نگارش مقالات پژوهشی. ترجمه‌ی محمداقبر شمسی. کرمانشاه: انتشارات طاق‌بستان.
- تک زارع، نسرین. (۱۳۸۸). راهنمای نگارش و ارایه‌ی پایان‌نامه و گزارش تحقیق و مقالات علمی. تهران: نشر تیمور زاده و طبیب.
- حری، عباس. (۱۳۸۵). آیین نگارش علمی. تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.
- حیاتی، زهیر و علی‌جانی، رحیم. (۱۳۸۶). نگارش مقاله، گزارش و سایر انتشارات علمی، از انتخاب موضوع تا چاپ سپاری. تهران: نشر چاپار.
- خرمی مهر، سیامک. (۱۳۸۷). راهنمای نگارش و ارایه‌ی مقالات علمی پژوهشی. تهران: نشر آبگین رایان.
- فتوحی رودم‌عجنی، محمود. (۱۳۸۹). آیین نگارش مقاله‌ی علمی پژوهشی. تهران: نشر سخن.
- کارگیل، مارگارت و اکانر، پاتریک. (۱۳۹۳). نگارش مقالات علمی پژوهشی: راهبرد و مراحل. ترجمه‌ی سارا فرزانه، جعفر کامبوزیا و یونس شرقی. اسلام‌شهر: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر.
- کریمی، محمد و دیده‌بان، محمدحسین. (۱۳۹۲). آموزش کاربردی نگارش مقالات علمی. تهران: نشر آتی‌نگر.
- مالمفورس، بیرجیتا، گارن‌زوری، فیلیپ سی و گروسن، مایکل. (۱۳۹۳). نوشتن و ارایه‌ی مقالات علمی. ترجمه‌ی مهرشاد براری. ایلام: انتشارات دانشگاه ایلام.
- محمدپور، علی، ابراهیم زاده، علی‌رضا و کیان مهر، مجتبی. (۱۳۹۱). روش تحقیق نگارش مقالات علمی و پایان‌نامه‌های تحصیلی. تهران: نشر خسروی.
- منصوریان، یزدان. (۱۳۸۹). مبانی نگارش علمی. تهران: نشر کتابدار.
- میر محمدی میبیدی، سیدعلی. (۱۳۸۵). شیوه‌ی نگارش مقالات علمی و ارایه‌ی سمینار. اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی اصفهان.

Day, Robert, A. (1994). How to write and publish a scientific paper. 4th edition. Cambridge: CUP.

Glasman - Deal, Hillary. (2010). Science Research Writing; for non- native speakers of English. London: Imperial College Press.

Gustavii, Bjorn. (2008). How to Write and Illustrate a Scientific Paper. 2nd ed. Cambridge: CUP.

Hall, G., M., (2003). How to write a paper. 3rd edition. London: BMJ publishing Group.

Norris, c., M., (2015). Academic writing in English. Helsinki: university of Helsinki Press.

ما ۹۲

نام مجله: مطالعات روان‌شناختی
 سال و شماره: ۱۱، شماره ۳
 نام مقاله: اثربخشی آموزش ذهن آگاهی بر پرکارشناسان بخش خدمات

این پژوهش که اهداف بررسی و ...	۱
	مورد بررسی تحقیق
... نتایج با ادوارد انفرادی که ذهن ...	۲
این نتیجه همواره پژوهشی ... است که در ... این مبحث همواره پژوهشی ... است که در ...	شان دادن پایگاه پژوهش علوم روانشناسی طرح شده در مقاله
طبق نتایج - دست آمده قابل مشاهده است که ... علاوه بر این نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ...	بنا بر این اساس از نتایج پژوهش‌های گذشته که نشان دهنده حساسیت و پایداری نتایج پژوهش‌ها در زمینه‌های علمی خاص است
این موضوع بر اساس نتایج پژوهش‌های گذشته است که نشان داد که ... در نتیجه اثربخشی ... تا توان گسترده ...	نوع اثر بر روی مبحث نتایج و دستاوردهای پژوهش
	مدل این پژوهش از روش‌های پژوهشی خاص و روش‌های خاص از آن است
بنابر این از طریق آموزش ذهن آگاهی افراد با (اثربخشی ...)	بررسی روش‌های خاص به ویژه روش‌هایی که کاربرد دارند
محدودیت‌های پژوهش حاضر شامل موارد زیر بود ...	توصیف محدودیت‌های پژوهش
البته تا به این فرضیه مستلزم بررسی دقیق‌تر در پژوهش‌های آتی است	پیشنهاد سوزی پژوهش‌های خاص برای پژوهش‌های بعدی

این پژوهش اهداف متناسبی داشته‌است ...	مرور مطالعه ①
نتایج حاصل از مصاحبه با همسر شرکت کننده ... زمینه ساز ...	روش تحقیق ②
	مرور نتایج به دست آمده
به پژوهش‌های متعددی اشاره شده است که مرتبط هستند ... ... هوای نتایج این پژوهش است ...	نشان دادن چگونگی پژوهش حاضر در نقشی طرح شده در مقدمه
در پژوهش حاضر تفاوت‌های نژادی در دوران ... در این تحقیق نشان داده شد که باورهای ... نتایج این تحقیق نشان داد که باورهای ...	یادآوری آن حد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی سناریوی مثبت و یا نشان دهنده‌ی سهم پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است
[به این مقاله هم مراجعه شود]	تمرکز بر روی معنی نتایج و سناریوهای پژوهش
	اطلاع این موضوع که یکی از سناریوهای پژوهش حاضر، با یکی از آن است
همین امر لزوم توجه متخصصان این حوزه ...	بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربردی هستند
در نهایت از جمله محدودیت‌های ...	توضیح محدودیت‌های پژوهش
به سایر پژوهشگران پیشنهاد می‌شود تا ...	پیشنهاد خبری پژوهشی خاص برای پژوهش بعدی

نام مجله: روان شناسی تحولی سال و شماره: پیاوژم، شماره ۲۴

نام مقاله: حوالیات اخلاقی: شناسایی و تبیین روایی رگم های اخلاقی

<p>مرور مطالعه ①</p>	<p>هدف این پژوهش در وهله اول ..... و در وهله دوم .....</p>
<p>مرور روش تحلیل ②</p>	<p>این دو محال با بهره گیری از الگوی ..... و روش ..... و با در نظر گرفتن .....</p>
<p>مرور نتایج به دست آمده ③</p>	<p>از ضلال مطالعه اول ۲۹ رگم شناسایی شدند .</p>
<p>نشان دادن صفا پژوهش حاضر در کشفی طرح شده در مقاله</p>	<p>با بسیاری از رگم های ..... تعیین شده اند و همچنین با بهره از ..... مطالعات داشته نتایج پژوهش حاضر نیز همین ..... هستند .</p>
<p>بنا بر این بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده شناسایی شکست و یا نشان دهنده سبب پژوهش در زمینه ی خاص خاصی است</p>	<p>نتایج به دست آمده از مطالعه دوم قابل مقایسه ..... با بودن دوم بند های سازگاره ..... نشان داده</p>
<p>تمرکز بر روی مبنی نتایج و استواردهای پژوهش</p>	<p>در پاسخ به سوال گفت ..... این رگم چه دارای روایی کمتری ..... این پژوهش اولین پژوهشی است که در این زمینه ..... (به طور ضمنی به کاربرد های پژوهشی اشاره کرده است)</p>
<p>اعلام این موضوع که یکی از استواردهای پژوهش حاضر، توانی آن است</p>	<p>پژوهش حاضر در مورد ..... پژوهش حاضر در مورد ..... پژوهش حاضر در مورد ..... پژوهش حاضر در مورد .....</p>
<p>بررسی پدیده های نتایج به ویژه پدیده های که تکراری هستند</p>	<p>پژوهش حاضر در مورد ..... پژوهش حاضر در مورد ..... پژوهش حاضر در مورد .....</p>
<p>توصیف محتوای نتایج پژوهش</p>	<p>پژوهش حاضر در مورد ..... پژوهش حاضر در مورد ..... پژوهش حاضر در مورد .....</p>
<p>پیشینه پژوهش پژوهش خاص برای پژوهش بندی</p>	<p>پیشینه پژوهش در مورد پژوهش های آینده ..... پیشینه پژوهش در مورد پژوهش های آینده ..... پیشینه پژوهش در مورد پژوهش های آینده .....</p>
<p>پیشینه پژوهش</p>	<p>پیشینه پژوهش در مورد پژوهش های آینده .....</p>

هدف این پژوهش تعیین ...	ردیف شماره ①
	مورد روش تحقیق
یافته‌های پژوهش نشان داد که ...	مورد نتایج به دست آمده ②
این یافته با نتایج مطالعات ... همسو است. یافته‌های این پژوهش با ... نیز ناهمسو است.	نشان دادن چابکه پژوهش حاضر در تشدید طرح شده در مطالعه
بنابراین در مجموع یافته‌های پژوهش حاکی از اثربخشی بودن شناخت درمانی در مان مذهب محور می‌تواند مبرهنه ... همچنین براساس نتایج به دست آمده از این پژوهش ...	باآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده دستاوردی مثبت و پایداری دهنده سهم پژوهش در زمینه‌های علمی خاصی است
مطرح پژوهش نشان داد که ... در واقع مذهب می‌تواند ...	تسری بر روی مضمی شایع و دستاوردهای پژوهش
	اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تازگی آن است
(پسینهاد غرضمندی در گسترش شیوه‌ی درمان مذهب محور)	بررسی پیامدهای نتایج به ویژه یافته‌هایی که کاربردی هستند
طرح پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی می‌باشد. از جمله ... همچنین پژوهش‌های آینده در این زمینه می‌تواند ...	توصیف محدودیت‌های پژوهش
می‌توان از رویکردهای درمانی روانی ... همچنین با توجه به تعداد محدود مطالعات در زمینه‌ی ...	پیشنهاد جزئی پژوهشی علمی برای پژوهش‌های بعدی

- بیان گام‌ها و دلائل به نیت ترسیدن برخی روش‌ها ← در این که در این مطالعه، شناخت درمانی مذهب محور در کاهش نشانه‌های ...
- بیان تازگی پژوهش در مقدمه ذکر شده است.

۱	<p>۱. پایخ به بررسی‌های نظری این کم...</p>	<p>مرور مطالعه ②</p>
۰		<p>مرور روش تطبیق</p>
۱	<p>۲. گستره‌ی پژوهش‌های از تفاوت‌های سنی و...</p>	<p>مرور نتایج به دست آمده ①</p>
۱	<p>۳. همگرا با پژوهش‌های پیشین... ... همپایان که پژوهش‌های قبلی استدلال کرده اند...</p>	<p>نشان دادن جایگاه پژوهش حاضر در نقشه‌ی طرح شده در مباحثه</p>
۱	<p>۴. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که... با افزایش سن تعداد... دفعات فریاد صرخه و...</p>	<p>یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده‌ی دستاوردی مثبت و با نشان دهنده‌ی پیام پژوهش در زمینه‌ی علمی خاصی است</p>
۱	<p>۵. این یافته‌ها نشان دهنده‌ی این است که... یکی از دلایل این تفاوت‌ها تفاوت‌های...</p>	<p>تکرار بر روی معنی نتایج و دستاوردهای پژوهش</p>
۰		<p>تکرار این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، تلاقی آن است</p>
۱	<p>۶. این یافته‌ها می‌تواند برای هر دو جنس نر و ماده سودمند است...</p>	<p>بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیشنهادی که کاربردی هستند</p>
۰		<p>توصیف محدودیت‌های پژوهش</p>
۱	<p>۷. از مواردی است که نیاز به پژوهش‌های بیشتری دارد...</p>	<p>پیشنهاد حوزه‌ی پژوهشی خاص برای پژوهش‌های بعدی</p>

۱۳

<p>پژوهش حاضر به منظور بررسی خصمیات روان سنجی ...</p>	<p>شماره ۱</p>
<p>بر اساس نتایج به دست آمده ...</p>	<p>روز و تاریخ</p>
<p>این میزان مشابه با نتیجه پژوهش ... این یافته همسو با نتایج ... است و ... نامشود است.</p>	<p>شماره نتایج به دست آمده ۲</p>
<p>بین میانگین نمره در به دست آمده ... نتایج همساز عملی عاملی ... در پژوهش حاضر در عامل به دست آمده ...</p>	<p>نشان دهنده شباهت پژوهش حاضر در نتیجه طرح شده در مقدمه</p>
<p>این نتیجه را می توان صحت بخش کرد ...</p>	<p>یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده حساسیت مثبت و یا نشان دهنده حساسیت پژوهش غیر از زمینه های خاص است</p>
<p>لا تراوان همراه با روان حساسیت به طرد در جوانان ...</p>	<p>تکرار بر روی نتایج و دستاوردهای پژوهش</p>
<p>در تعمیم نتایج این پژوهش باید احتیاط کرد زیرا ...</p>	<p>اعلام این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش سنجش فراوانی آن است</p>
<p>در نتیجه نتایج این پژوهش ...</p>	<p>بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیامدهایی که کاربرد دارند</p>
<p>در نتیجه نتایج این پژوهش ...</p>	<p>توصیف پیامدهای پژوهش</p>
<p>در نتیجه نتایج این پژوهش ...</p>	<p>پیشنهاد خوبی پژوهش خاصی برای پژوهش بعدی</p>

	مرور مقدمه
	مرور روش تحقیق
<p>با توجه به نتایج ...</p>	مرور نتایج - بحث ۱
<p>این یافته با پژوهش‌های ... همخوانی دارد. این یافته با نتایج ... همخوانی دارد ...</p>	نشان دادن نتایج پژوهش حاضر در گذشته‌ی طرح شده در مقدمه
<p>پس ما توان نتیجه گرفتیم که تغییر مستقل ... نتایج حاکی از آن است که روش درمان ...</p>	یادآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده دستاوردهای مثبت و با نشان دهنده سود پژوهش در زمینه‌ی علمی نظمی است
<p>در ضمن این یافته ما توان گفت ... در نتیجه این یافته ما توان گفت بر حسب درمان ...</p>	تکرار بر روی مبنای نتایج و دستاوردهای پژوهش
	نتیجه این موضوع که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، لزوم آن است
<p>ملاحظات پژوهش و محدود زمانی در مطالعات آموزشی ... بر همین اساس ما پیشنهاد می‌کنیم که ...</p>	بررسی پیامدهای نتایج به ویژه پیشنهادی که کاربردی هستند
<p>از جمله محدودیت‌ها این پژوهش ...</p>	توصیف محدودیت‌های پژوهش
<p>پیشنهاد برای ...</p>	پیشنهاد آموزشی پژوهشی علمی برای پژوهش‌های بعدی

کاربر

نام مجله: تازه های علوم شناختی
 سال و شماره: ۷، شماره ۳
 نام مقاله: بررسی کارکرد برنامه درسی و حل مسائل در دو گروه بهارستان مبتلا - استقلال و دوران تکمیلی - عالی و استقلال

مرور مطلب ①	هدف پژوهش حاضر مقایسه کارکرد اجرایی ...
مرور روش تحقیق ①	بیان فرضیه - این فرضیه مطرح شد که ...
مرور نتایج به دست آمده	بین بهاران مبتلا به ... تفاوت معناداری یافت شد.
نشان دهنده چگونگی پژوهش حاضر در گذشته مطرح شده در مقدمه	این یافته با نتایج برخی پژوهش ها ... تفاوت را ... تا حدی که ... نتایج پژوهش های مختلف نشان داده که ...
بنا بر این روش از بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده دستگیری دستگیری مثبت و با نشان دهنده سبب پژوهش در زمینه علمی خاصی است	در آن نمونه برجگندگی علمی بر مبنای برنامه درسی ... نتایج این پژوهش حاکی از ...
تمرکز بر روی مفاهیم نتایج و دستگیری دستگیری پژوهش	در ارتباط با فرضیه های تفاوت بین ابرج ... نتوان استنباط کرد که ...
اندام این موضوع که یکی از دستگیرهای پژوهش حاضر، تزگی آن است	
بررسی یافته های نتایج به ویژه چگونگی آن که کاربردی هستند	درک سبب شناختی و شرایط رفتاری ...
توصیف محدودیت های پژوهش	از محدودیت های پژوهش نتوان ...
پیشنهاد آموزشی پژوهش حاضر، برای پژوهش بعدی	با توجه به نتایج ... پژوهش های بیشتری باید ... برطرفند ... یافته های پژوهشی برای کلیات آینه را ...

نام مجله: **روزان شای معاصر** سال و شماره: **نهم، شماره ۱**
 نام مقاله: **رابطه ناگویی هیپای و مشکلات جسمی؛ نقش تبدیل کثرت‌های نمایی** انتشار مقاله: کثرت‌های نمایی

۵	مرور مقدمه	
	مورد بررسی تطبیقی ①	دایره پژوهش ابتدا رابطه ناگویی هیپای و ... بررسی شد پس ...
	مورد نتایج به دست آمده ②	نتایج پژوهش نشان داد که ناگویی هیپای ...
	نشان دادن وابستگی پژوهش حاضر در بخش شرح شده بر طبقه	... با یافته‌های پژوهش‌های قبلی ... مطابقت دارند.
	بازآوری آن بعد از نتایج پژوهش که نشان دهنده مستقار بودن مثبت و با نشان دهنده عدم مستقار بودن در زمینه علمی خاصی است	تحلیل طرده‌ها اولاً نشان داد که ... نتایج ... نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ... به طور خلاصه نتایج این پژوهش نشان داد که ...
	تمرکز بر روی معنی نتایج و مستقار بودن پژوهش	این نتایج ... بر حسب چند امکان تبیین می‌شوند: ... برای آنکه ... توان این احتمال را مطرح کرد که ...
۵	نقد این موضوع که یکی از مستقارهای پژوهش مطرح را ذکر آن است	
	بررسی به معنای نتایج به اندازه چندبار که از روی دست	یافته‌های نتایج پژوهش حاضر را در توان در دو سطح نظری و عملی ...
	ترمیم مستقارهای پژوهش	پژوهش حاضر مستقارهای خاصی دارد که ...
	پیشنهاد جویزی برای بررسی خاص برای پژوهش‌های بعدی	... نیازمند پژوهش‌های مستقل است که به علامت عنوان پیشنهاد شود ...

	برور مقاله
پژوهش حاضر به روش کیفی با رویکرد ...	روش روش تحقیق ①
بر این یافته ها اولین پژوهش ...	مورد نتایج به دست آمده ②
... که همچنان! پژوهش ... است ... ... که همچنان! پژوهش گزده (۱۲۸۷) است ...	مشکل حاضر چابکها پژوهش حاضر در نقشی طرح شده در مقاله
در پژوهش حاضر عدم رعایت ابزارها ... یافته سوابقی دیگر پژوهش بر روی ... یافته دیگر این پژوهش که قابل توجه است ...	و دارای آن حد از نتایج پژوهش که نشان دهنده دستورهای منب و یا نشان دهنده سهم پژوهش بر زمینه علمی حاضر است
بنابر این می توان عنوان کرد که خیانت و ... در یک جمع نیز می توان گفت ...	تکرار بر روی سخن نتایج دستورهای پژوهش
با توجه به معاصم ها ... علی در پژوه ... به آن جای برده شماره بود ...	لذا در این پژوهش که یکی از دستاوردهای پژوهش حاضر، برای آن است
... توجه به نتایج حاصل از پژوهش می توان ...	بررسی با اهدافی نشان به ویژه یافته هایی که کاربردی هستند
[مختصی با عنوان محدودیت آمده است]	توضیح محدودیت های پژوهش
پیشنهاد ما شود است که از ابزارهای دیگر در پژوهش ...	پیشنهاد خودی پژوهش حاضر برای پژوهش های